

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۱۴۰۲

(نوبت اول - دی ماه ۱۴۰۱)

گروه آزمایشی علوم ریاضی

(داخل کشور)

ریاضیات

۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی ۱ (درس ۴، فصل ۱)

نکته: دنباله‌ای که در آن هر جمله (به جز جمله اول) با اضافه شدن عددی ثابت به جمله قبل از خودش به دست می‌آید، یک دنباله حسابی نامیده می‌شود و به آن عدد ثابت، قدرنسبت دنباله می‌گویند.

نکته: اگر a, b و c سه جمله متوالی یک دنباله حسابی باشد، آنگاه: $2b = a + c$

نکته: دنباله هندسی، دنباله‌ای است که در آن هر جمله (به جز جمله اول) از ضریب جمله قبل از خودش در عددی ثابت و غیرصفر به دست می‌آید. این عدد ثابت را قدرنسبت دنباله می‌نامیم. جمله اول هم باید غیرصفر باشد.

سه جمله متوالی دنباله هندسی را به صورت tr^2, tr, t در نظر می‌گیریم.

با توجه به فرض سؤال، سه جمله $4t, 8tr, 16tr^2$ تشکیل یک دنباله حسابی می‌دهند. پس:

$$2(8tr) = 4t + 16tr^2 \xrightarrow{+4t} 4r = 1 + 4r^2 \Rightarrow 4r^2 - 4r + 1 = 0 \Rightarrow (2r - 1)^2 = 0 \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

با جای گذاری $r = \frac{1}{2}$ ، جمله‌های دنباله هندسی به صورت $t, \frac{t}{2}, \frac{t}{4}$ و جمله‌های دنباله حسابی به صورت $4t, 4t, 4t$ خواهند بود.

بنابر فرض سؤال، داریم:

$$t^2 + \left(\frac{t}{2}\right)^2 + \left(\frac{t}{4}\right)^2 = 4t + 4t + 4t$$

$$t^2 + \frac{t^2}{4} + \frac{t^2}{16} = 12t \Rightarrow \frac{21}{16}t^2 = 12t \Rightarrow \frac{21}{16}t = 12 \Rightarrow t = \frac{64}{7}$$

پس جمله اول دنباله هندسی برابر است با: $t = \frac{64}{7}$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی ۱ (درس ۲، فصل ۴)

نکته: در سهمی به معادله $y = ak^2 + bk + c$ ، مختصات رأس سهمی به صورت $\left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$ می‌باشد. پس:

$$x_S = -\frac{b}{2a} = -\frac{4}{2k} = -\frac{2}{k}$$

$$y_S = -\frac{\Delta}{4a} = \frac{4ac - b^2}{4a} = \frac{-24k - 16}{4k} = -6 - \frac{4}{k}$$

طبق فرض سؤال داریم:

$$-6 - \frac{4}{k} = -4 \times \frac{2}{k} - 4 \Rightarrow \frac{4}{k} = 2 \Rightarrow k = 2$$

پس عرض رأس سهمی برابر است با:

$$-6 - \frac{4}{k} \xrightarrow{k=2} -6 - \frac{4}{2} = -8$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (درس ۲، فصل ۱)

نکات:

۱) $A - B = A \cap B'$ تبدیل تفاضل به اشتراک

۲) $(A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C)$ شرکت پذیری

۳) $(A \cap B)' = A' \cup B'$ دمورگان

۴) $(A \cup B)' = A' \cap B'$ دمورگان

۵) $(A')' = A$ متمم

۶) $(A \cup B) \cap C = (A \cap C) \cup (B \cap C)$ توزیع پذیری

۷) $A \cap A' = \emptyset$ تعریف متمم

۸) $A \cup \emptyset = A$

۹) $A \cap \emptyset = \emptyset$

با استفاده از قوانین و اعمال بین مجموعه‌ها؛ عبارت داده‌شده را ساده می‌کنیم:

$$\begin{aligned}
 [(A-B)' - (B-C)] - C &= [(A-B)' \cap (B-C)'] \cap C' && \text{تبدیل تفاضل به اشتراک} \\
 &= [(A \cap B')' \cap (B \cap C)'] \cap C' && \text{تبدیل تفاضل به اشتراک} \\
 &= (A \cap B')' \cap [(B \cap C)' \cap C'] && \text{شرکت پذیری} \\
 &= (A' \cup B) \cap [(B' \cup C) \cap C'] && \text{دمورگان و متمم} \\
 &= (A' \cup B) \cap [(B' \cap C') \cup (C \cap C')] && \text{توزیع پذیری} \\
 &= (A' \cup B) \cap (B' \cap C') && \text{تعریف متمم} \\
 &= [A' \cap (B' \cap C')] \cup [B \cap (B' \cap C')] && \text{توزیع پذیری} \\
 &= [A' \cap (B' \cap C')] \cup [(B \cap B') \cap C'] && \text{شرکت پذیری} \\
 &= [A' \cap (B' \cap C')] \cup \emptyset && \text{تعریف متمم} \\
 &= [A' \cap (B' \cap C')] && \text{نکته ۱} \\
 &= [A' \cap (B \cup C)'] && \text{دمورگان} \\
 &= A' - (B \cup C) && \text{تبدیل تفاضل به اشتراک}
 \end{aligned}$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * آمار و احتمال (درس ۱، فصل ۱)
نکات:

- ۱) $p \wedge (q \vee r) \equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$ توزیع پذیری
- ۲) $p \wedge (q \wedge r) \equiv (p \wedge q) \wedge r$ شرکت پذیری
- ۳) $\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \vee (\sim q)$ دمورگان
- ۴) $p \vee (\sim p) \equiv T$
- ۵) $p \wedge T \equiv p$

با استفاده از هم‌ارزی‌های منطقی، گزاره داده‌شده را ساده می‌کنیم:

$$\begin{aligned}
 [\sim p \wedge (\sim q \wedge r) \vee (q \wedge r) \vee (p \wedge r)] &\equiv [\sim p \wedge (\sim q \wedge r)] \vee [r \wedge (p \vee q)] && \text{توزیع پذیری} \\
 &\equiv [(\sim p \wedge \sim q) \wedge r] \vee [r \wedge (p \vee q)] && \text{شرکت پذیری} \\
 &\equiv r \wedge [(\sim p \wedge \sim q) \vee (p \vee q)] && \text{توزیع پذیری} \\
 &\equiv r \wedge [(\sim (p \vee q) \vee (p \vee q))] && \text{دمورگان} \\
 &\equiv r \wedge T && \text{نکته ۴} \\
 &\equiv r && \text{نکته ۵}
 \end{aligned}$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۱ (درس ۲، فصل ۱)

نکته: اگر $f(x)$ و $g(x)$ دو تابع باشند، طول نقاط تلاقی نمودارهای این دو تابع جواب‌های معادله $f(x) = g(x)$ است و برعکس، هر جواب این معادله طول یکی از نقاط تلاقی این دو نمودار است.
نکته: برای هر تابع f جواب‌های معادله $f(x) = 0$ را (در صورت وجود) صفرهای تابع f می‌نامیم. به عبارت دیگر، صفرهای تابع f آن مقادیری از x (در دامنه f) هستند که به‌ازای آن‌ها $f(x)$ برابر صفر می‌شود.
چون دو معادله داده‌شده دارای ریشه مشترک غیرصفر هستند، پس آن‌ها را مساوی یکدیگر قرار می‌دهیم تا نقطه تلاقی آن‌ها که همان ریشه مشترکشان است، به‌دست آید:

$$x^2 + 6x + m = x^2 + 2x - 3m \Rightarrow 4x = -4m \Rightarrow x = -m$$

حال چون $x = -m$ ریشه (صفر) هر دو معادله داده شده است، پس:

$$(-m)^2 + 6(-m) + (m) = 0 \Rightarrow m^2 - 5m = 0 \Rightarrow m(m-5) = 0 \Rightarrow m = 0 \text{ یا } m = 5$$

طبق فرض سؤال ریشه مشترک دو معادله غیرصفر است، پس $m = 5$ می‌باشد.

حال با جای‌گذاری مقدار m در دو معادله، ریشه‌های آن‌ها را به‌دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned}
 x^2 + 6x + 5 = 0 &\Rightarrow (x+1)(x+5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = -5 \end{cases} && x^2 + 2x - 15 = 0 \Rightarrow (x+5)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -5 \end{cases}
 \end{aligned}$$

در نتیجه اختلاف ریشه‌های غیرمشترک برابر است با:

$$3 - (-1) = 4$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی ۱ (درس ۳، فصل ۴)

نکته ۱: فرض کنید که معادله $P(x) = 0$ دو ریشه متمایز x_1 و x_2 داشته باشد، آنگاه جدول تعیین علامت آن به شکل زیر خواهد بود:

x	x_1	x_2
P(x)	موافق علامت a	مخالف علامت a

نکته ۲: اگر در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ داشته باشیم $a + b + c = 0$ ، آنگاه ریشه های این معادله برابر با «۱» و « $\frac{c}{a}$ » خواهند بود.

طبق فرض سؤال داریم:

$$-2 < y < 0 \Rightarrow -2 < \frac{2}{x^2 - 3x + 2} < 0$$

$$\text{چون } \frac{2}{x^2 - 3x + 2} < 0, \quad 2 > 0, \quad \text{پس: } x^2 - 3x + 2 < 0$$

با توجه به نکته ۲، ریشه های معادله داده شده برابرند با: $x_1 = 1$ ، $x_2 = \frac{c}{a} = 2$ ، پس:

x	1	2
P(x)	+	-

جواب نامعادله $x^2 - 3x + 2 < 0$ برابر است با (۱، ۲) که هیچ عدد صحیحی در این بازه قرار ندارد. (توجه شود که دیگر نیازی به بررسی نامعادله $-2 < \frac{2}{x^2 - 3x + 2}$ وجود ندارد.) بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (درس ۵، فصل ۱)

۷- پاسخ: گزینه ۳

نکته: اگر در صفحه مختصات دو نقطه $A(x_1, y_1)$ و $B(x_2, y_2)$ را داشته باشیم، طول پاره خط AB برابر است با:

$$AB = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

نکته: شیب خط گذرنده از دو نقطه $A(x_1, y_1)$ و $B(x_2, y_2)$ برابر است با:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

نکته: اگر خطوط d و d' به ترتیب با شیب های m و m' برهم عمود باشند، آنگاه $mm' = -1$ و برعکس.

مختصات نقطه D را به صورت (α, f) در نظر می گیریم. چون ABCD مربع است، داریم:

$$AB = AD \Rightarrow \sqrt{(4-0)^2 + (-2-1)^2} = \sqrt{(\alpha-0)^2 + (\beta-1)^2} \xrightarrow{\text{توان}} 4^2 + (-3)^2 = \alpha^2 + (\beta-1)^2$$

$$\Rightarrow \alpha^2 + (\beta-1)^2 = 25 \quad (1)$$

می دانیم که AB بر AD عمود است. پس:

$$m_{AB} \times m_{AD} = -1$$

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{-2-1}{4-0} = \frac{-3}{4} \Rightarrow m_{AD} = \frac{4}{3}$$

$$m_{AD} = \frac{y_D - y_A}{x_D - x_A} = \frac{\beta-1}{\alpha-0} = \frac{\beta-1}{\alpha} = \frac{4}{3} \Rightarrow \beta-1 = \frac{4}{3}\alpha \quad (2)$$

با جای گذاری رابطه (۲) در رابطه (۱) داریم:

$$\alpha^2 + \left(\frac{4}{3}\alpha\right)^2 = 25 \Rightarrow \alpha^2 + \frac{16}{9}\alpha^2 = 25 \Rightarrow \frac{25}{9}\alpha^2 = 25 \Rightarrow \alpha^2 = 9 \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 3 \\ \alpha = -3 \end{cases} \text{ غ ق ق}$$

چون نقطه D در ربع سوم است، پس طول آن منفی خواهد بود و $\alpha = -3$.

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (درس‌های ۳ و ۴، فصل ۲)

نکته: اگر f یک تابع باشد، وارون آن را با f^{-1} نمایش می‌دهیم و به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$f^{-1} = \{(y, x) \mid (x, y) \in f\}$$

نکته: اگر f و g دو تابع باشند، ترکیب g با f را با $g \circ f$ نمایش می‌دهیم و آن را به صورت زیر تعریف می‌کنیم؛ به شرط آنکه مقادیر f در دامنه g قرار داشته باشند:

$$g \circ f(x) = g(f(x))$$

با توجه به خواسته سؤال داریم:

$$g^{-1} \circ f^{-1}(\alpha) = \alpha \Rightarrow g^{-1}(f^{-1}(\alpha)) = \alpha$$

حال مقدار $f^{-1}(\alpha)$ را مساوی β در نظر می‌گیریم. داریم:

$$(\alpha, \beta) \in f^{-1}(x) \Rightarrow (\beta, \alpha) \in f(x)$$

$$f(\beta) = \alpha \Rightarrow \log(2\beta - 5) = \alpha \Rightarrow 2\beta - 5 = 1 \Rightarrow \beta = 3 \Rightarrow f^{-1}(\alpha) = 3$$

در نتیجه:

$$g^{-1} \circ f^{-1}(\alpha) = g^{-1}(f^{-1}(\alpha)) = g^{-1}(3) = \alpha$$

$$(3, \alpha) \in g^{-1}(x) \Rightarrow (\alpha, 3) \in g(x)$$

$$g(\alpha) = 3 \Rightarrow \alpha + \sqrt{2\alpha - 4} = 3 \Rightarrow \sqrt{2\alpha - 4} = 3 - \alpha \quad (1)$$

می‌دانیم که:

$$2\alpha - 4 \geq 0 \Rightarrow \alpha \geq 2, \quad 3 - \alpha \geq 0 \Rightarrow \alpha \leq 3$$

پس: $\alpha \in [2, 3]$

حال طرفین رابطه (۱) را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$2\alpha - 4 = 9 + \alpha^2 - 6\alpha \Rightarrow \alpha^2 - 8\alpha + 13 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha_1 = \frac{8 + \sqrt{64 - 52}}{2} = 4 + \sqrt{3} & \text{غ ق} \\ \alpha_2 = \frac{8 - \sqrt{64 - 52}}{2} = 4 - \sqrt{3} & \text{ق ق} \end{cases}$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۱ (درس‌های ۱ و ۳، فصل ۲)

۹- پاسخ: گزینه ۱

نکته: اگر دو تابع f و g یکدیگر را در نقطه (α, β) قطع کنند، آنگاه:

$$(\alpha, \beta) \in f, (\alpha, \beta) \in g$$

نکته: اگر f یک تابع باشد، وارون آن را با f^{-1} نمایش می‌دهیم و به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$f^{-1} = \{(y, x) \mid (x, y) \in f\}$$

با توجه به فرض سؤال داریم:

$$g(1) = f(1)$$

$$g(1) = -(1)^2 - 3 \times 1 + 8 = -1 - 3 + 8 = 4$$

$$f(1) = 4 \Rightarrow 2 + 2^{b-a} = 4 \Rightarrow 2^{b-a} = 2 \Rightarrow b - a = 1 \quad (1)$$

داریم:

$$f^{-1}(1) = -1 \Rightarrow f(-1) = 1$$

$$2 + 2^{b-a(-1)} = 1 \Rightarrow 2^{b+a} = 1 \Rightarrow b + a = 3 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} \begin{cases} b - a = 1 \\ b + a = 3 \end{cases} \Rightarrow 2b = 4 \Rightarrow b = 2, a = 1$$

در نتیجه:

$$2b - a = 2 \times 2 - 1 = 4 - 1 = 3$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۱۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (درس ۳، فصل ۱)

نکته: برای حل معادلات شامل عبارات گویا، با ضرب طرفین معادله در کوچکترین مضرب مشترک مخرج کسرها و ساده کردن عبارت جبری به دست آمده معادله را حل می‌کنیم. جواب به دست آمده نباید مخرج هیچ یک از کسرها را صفر کند.

$$a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$$

چون:

$$x^3 + 8 = (x+2)(x^2 - 2x + 4)$$

پس کوچکترین مضرب مشترک مخرج کسرها عبارت $x^3 + 8 = (x+2)(x^2 - 2x + 4)$ می‌باشد. پس:

$$\frac{1}{x+2} - \frac{x^2 - 9x - 2}{x^3 + 8} = \frac{6x}{x^2 - 2x + 4} \xrightarrow{\times (x+2)(x^2 - 2x + 4)} x^2 - 2x + 4 - (x^2 - 9x - 2) = 6x(x+2)$$

$$x^2 - 2x + 4 - x^2 + 9x + 2 = 6x^2 + 12x \Rightarrow 6x^2 + 5x - 6 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-5 + \sqrt{169}}{12} = \frac{2}{3} \\ x_2 = \frac{-5 - \sqrt{169}}{12} = -\frac{3}{2} \end{cases}$$

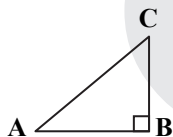
بنابر خواسته سؤال، فقط $x = \frac{2}{3}$ قابل قبول است.

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۱۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (درس ۴، فصل ۴)

نکته: در هر مثلث قائم‌الزاویه ABC، نسبت طول ضلع مقابل زاویه حاده A به طول وتر را سینوس زاویه A می‌نامیم و نیز نسبت طول ضلع مجاور زاویه حاده A به طول وتر را کسینوس زاویه A می‌نامیم:

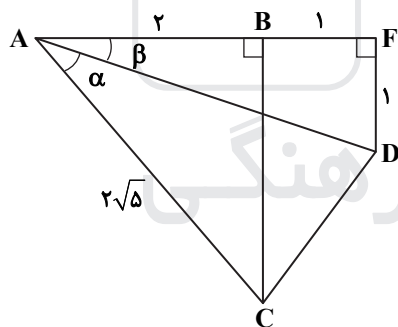
$$\sin A = \frac{BC}{AC}, \quad \cos A = \frac{AB}{AC}$$

نکته: $\cos(\alpha - \beta) = \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta$

بنابر نکته داریم:

$$\cos \alpha = \cos(\hat{A} - \beta) = \cos \hat{A} \cos \beta + \sin \hat{A} \sin \beta$$

در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$AB^2 + BC^2 = AC^2 \Rightarrow 2^2 + 1^2 = (2\sqrt{5})^2$$

$$\Rightarrow BC^2 = 16 \Rightarrow BC = 4$$

$$\cos \hat{A} = \frac{AB}{AC} = \frac{2}{2\sqrt{5}} = \frac{1}{\sqrt{5}}$$

$$\sin \hat{A} = \frac{BC}{AC} = \frac{4}{2\sqrt{5}} = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

در مثلث قائم‌الزاویه AFD داریم:

$$AF^2 + FD^2 = AD^2$$

$$3^2 + 1^2 = AD^2 \Rightarrow AD = \sqrt{10}$$

$$\sin \beta = \frac{FD}{AD} = \frac{1}{\sqrt{10}}$$

$$\cos \beta = \frac{AF}{AD} = \frac{3}{\sqrt{10}}$$

در نتیجه:

$$\cos \alpha = \left(\frac{1}{\sqrt{5}} \times \frac{3}{\sqrt{10}} \right) + \left(\frac{2}{\sqrt{5}} \times \frac{1}{\sqrt{10}} \right) = \frac{3}{\sqrt{50}} + \frac{2}{\sqrt{50}} = \frac{5}{\sqrt{50}} = \frac{5}{5\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

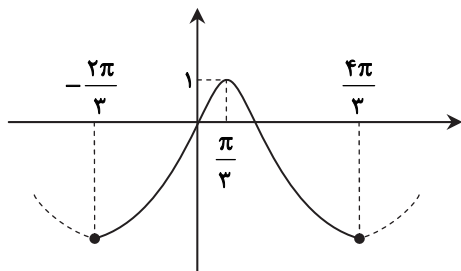
بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۱۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * حسابان ۲ (درس ۱، فصل ۲)

نکته: توابع $y = a \cos bx + c$ و $y = a \sin bx + c$ دارای مقدار ماکزیمم $|a| + c$ و مقدار مینیمم $-|a| + c$ و دوره تناوب $\frac{2\pi}{|b|}$ است.

با توجه به نمودار داده شده، طول نقطه ماکزیمم برابر است با:

$$\frac{\frac{4\pi}{3} + (-\frac{2\pi}{3})}{2} = \frac{\pi}{3}$$

$$\frac{4\pi}{3} - (-\frac{2\pi}{3}) = 2\pi$$

دوره تناوب آن برابر است با:

$$\frac{2\pi}{|c|} = 2\pi \Rightarrow |c| = 1 \xrightarrow{\text{ماکزیمم } \frac{\pi}{3}} c > 0 \Rightarrow c = 1$$

چون مقدار تابع $y = a + b \cos(cx - \frac{\pi}{3})$ در $\frac{\pi}{3}$ ماکزیمم است، پس باید $a + b$ ماکزیمم باشد و چون مقدار ماکزیمم تابع برابر با $a + |b|$ است، پس $b > 0$. پس:

$$a + b = 1 \quad (1)$$

$$(0, 0) \in y \Rightarrow a + b \cos(-\frac{\pi}{3}) = 0 \Rightarrow a + \frac{b}{2} = 0 \Rightarrow b = -2a \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 2 \end{cases}$$

$$b(c - a) = 2 \times (1 - (-1)) = 2 \times 2 = 4$$

در نتیجه مقدار خواسته شده در سؤال برابر است با:
بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * حسابان ۲ (درس ۲، فصل ۲)

۱۳- پاسخ: گزینه ۴

نکته: جواب های کلی معادله $\sin x = \sin \alpha$ به صورت $x = 2k\pi + \alpha$ و $x = (2k + 1)\pi - \alpha$ می باشد که $k \in \mathbb{Z}$.

$$\text{نکته: } \cos(2\pi + \theta) = \cos \theta$$

$$\text{نکته: } \cos(\frac{\pi}{2} - \theta) = \sin \theta$$

$$\text{نکته: } \sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

بنابر معادله مثلثاتی داده شده، داریم:

$$\cos(\frac{17\pi}{8} + x) \cos(\frac{3\pi}{8} - x) = \cos^2(\frac{\pi}{4})$$

$$\cos(2\pi + \frac{\pi}{8} + x) \cos(\frac{3\pi}{8} - x) = \frac{1}{4} \Rightarrow \cos(\frac{\pi}{8} + x) \cos(\frac{3\pi}{8} - x) = \frac{1}{4}$$

$$\alpha + \beta = \frac{\pi}{8} + x + \frac{3\pi}{8} - x = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \alpha = \frac{\pi}{2} - \beta \quad \text{اگر } \frac{\pi}{8} + x = \alpha \text{ و } \frac{3\pi}{8} - x = \beta \text{ قرار دهیم، داریم:}$$

$$\cos \alpha \cdot \cos(\frac{\pi}{2} - \alpha) = \frac{1}{4} \Rightarrow \cos \alpha \sin \alpha = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1}{2} \sin 2\alpha = \frac{1}{4} \Rightarrow \sin 2\alpha = \frac{1}{2} \quad \text{پس:}$$

در نتیجه:

$$\sin 2\alpha = \frac{1}{2} = \sin \frac{\pi}{6} \Rightarrow \begin{cases} 2\alpha = 2k\pi + \frac{\pi}{6} = 2x + \frac{\pi}{4} & (1) \\ 2\alpha = 2k\pi + \frac{5\pi}{6} = 2x + \frac{\pi}{4} & (2) \end{cases}$$

$$(1) \Rightarrow 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} - \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = k\pi - \frac{\pi}{24} \xrightarrow{k=0} x = -\frac{\pi}{24}$$

$$(2) \Rightarrow 2x = 2k\pi + \frac{5\pi}{6} - \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = k\pi + \frac{7\pi}{24} \xrightarrow{k=0} x = \frac{7\pi}{24}$$

دقت شود که به ازای $k = 1$ و $k = -1$ ، مقدار x در بازه $[-\frac{\pi}{24}, \frac{\pi}{24}]$ قرار ندارد.

$$\frac{7\pi}{24} - \frac{\pi}{24} = \frac{6\pi}{24} = \frac{\pi}{4}$$

پس مقدار خواسته شده سؤال برابر است با:

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۱۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۱ (درس ۴، فصل ۱)

نکته: برای رسم نمودار تابع $f(x+k)$ کافی است نمودار تابع $f(x)$ را k واحد در امتداد محور x ها انتقال دهیم.اگر $k > 0$ باشد، انتقال در جهت منفی و اگر $k < 0$ باشد، انتقال در جهت مثبت خواهد بود.نکته: جواب‌های معادله $|f(x)| = |g(x)|$ همان جواب‌های دو معادله $f(x) = g(x)$ و $f(x) = -g(x)$ هستند.با توجه به فرض سؤال داریم: $g(f(g(x+2))) = 0$

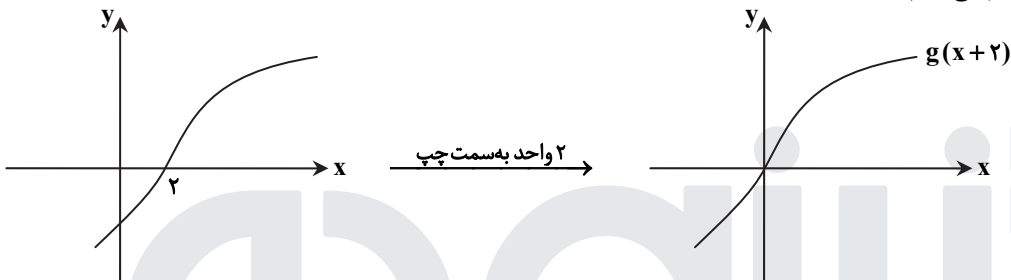
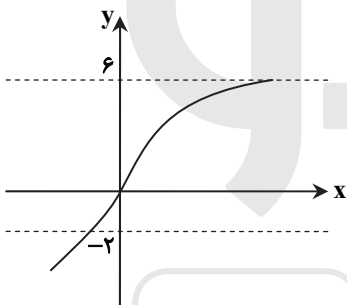
$$g(2) = 0 = g(f(g(x+2))) \Rightarrow f(g(x+2)) = 2$$

با توجه به نمودار تابع g ، واضح است که $g(2) = 0$ ، پس:حال اگر قرار دهیم: $g(x+2) = \alpha$ آنگاه: $f(\alpha) = 2$ ، پس:

$$f(\alpha) = \left| \frac{1}{2}\alpha - 1 \right| = 2 \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{2}\alpha - 1 = 2 \Rightarrow \alpha = 6 \\ \frac{1}{2}\alpha - 1 = -2 \Rightarrow \alpha = -2 \end{cases}$$

$$g(x+2) = 6 \text{ یا } g(x+2) = -2$$

در نتیجه:

حال نمودار $g(x+2)$ را رسم می‌کنیم:با توجه به نمودار $g(x+2)$ ، هر دو معادله $g(x+2) = 6$ و $g(x+2) = -2$ دارای جواب هستند:

بنابراین معادله داده‌شده دارای ۲ ریشه است.

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۱۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۲ (درس ۲، فصل ۳)

نکته: اگر $f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$ و $g(x) = b_n x^n + b_{n-1} x^{n-1} + \dots + b_1 x + b_0$ دو چندجمله‌ای باشند، آنگاه:

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{a_n}{b_n}$$

نکته: برای به‌دست آوردن ضابطه تابع وارون یک تابع یک‌به‌یک مانند f ، در معادله $y = f(x)$ در صورت امکان x را برحسب y محاسبه می‌کنیم، سپس با تبدیل y به x ، $f^{-1}(x)$ را به‌دست می‌آوریم.با توجه به شکل داده‌شده، تابع f^{-1} یک تابع خطی می‌باشد که از نقاط $(0, \pi)$ و $(m, 0)$ گذشته است. پس:

$$m = \text{عرض از مبدأ و } \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{\pi - 0}{0 - m} = -\frac{\pi}{m} \text{ شیب خط}$$

$$f^{-1}(x) = -\frac{\pi}{m}x + m$$

حال با استفاده از نکته، تابع f را محاسبه می‌کنیم:

$$y = -\frac{\pi}{m}x + m \Rightarrow -\frac{\pi}{m}x = y - m \Rightarrow x = -\frac{(y-m)m}{\pi} \Rightarrow x = -\frac{m}{\pi}y + \frac{m^2}{\pi}$$

$$\text{جای } x \text{ و } y \text{ را عوض می‌کنیم} \rightarrow y = -\frac{m}{\pi}x + \frac{m^2}{\pi} \Rightarrow f(x) = -\frac{m}{\pi}x + \frac{m^2}{\pi}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f^{-1}(x)}{f(x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-\frac{\pi}{m}x + m}{-\frac{m}{\pi}x + \frac{m^2}{\pi}} = \frac{-\pi}{-\frac{m}{\pi}} = \frac{\pi^2}{m^2} = \pi \Rightarrow m^2 = \pi \Rightarrow m = \pm\sqrt{\pi}$$

با توجه به شکل، فقط $m = -\sqrt{\pi}$ قابل قبول است.

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۱۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (درس ۵، فصل ۵)

نکته: گوییم تابع f در نقطه $x = a$ پیوسته است هرگاه $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = f(a)$ چون تابع f در R پیوسته است، پس باید در نقطه $x = 2$ نیز پیوسته باشد:

$$f(2) = |x - [x]| = |2 - [2]| = 0$$

چون $[2^+] = 2$ و عددی زوج است، پس:

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} |x - [x]| = |2 - [2^+]| = 0$$

چون $[2^-] = 1$ و عددی فرد است، پس:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} |x - [x - a]| = |2 - [2^- - a]|$$

چون تابع f در R پیوسته است، پس باید:

$$|2 - [2^- - a]| = 0 \Rightarrow [2^- - a] = 2 \Rightarrow 0 < -a < 1 \Rightarrow -1 < a < 0$$

پس a باید عددی بین -1 و 0 باشد، در صورتی که در فرض سؤال ذکر شده است که $a < -1$.در نتیجه هیچ مقداری برای $[a]$ وجود ندارد.

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

[در کلید به اشتباه گزینه ۳ ثبت شده است.]

۱۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۲ (درس ۱، فصل ۵)

نکته: فرض کنیم $c \in D_f$ ، نقطه به طول c را یک نقطه بحرانی برای تابع f می‌نامیم، هرگاه $f'(c)$ برابر صفر باشد و یا $f'(c)$ موجود نباشد.با توجه به وجود $|x|$ در تابع f ، دامنه را به ۲ بازه تقسیم می‌کنیم:

$$x \geq 0 \Rightarrow y = \frac{x}{1-x^2} \Rightarrow y' = \frac{(1-x^2) - (-2x)x}{(1-x^2)^2} = \frac{1+x^2}{(1-x^2)^2} \neq 0$$

$$x < 0 \Rightarrow y = \frac{x}{1+x^2} \Rightarrow y' = \frac{(1+x^2) - (2x)x}{(1+x^2)^2} = \frac{1-x^2}{(1+x^2)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{1-x^2}{(1+x^2)^2} = 0 \Rightarrow 1-x^2 = 0 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} x=1 & \text{غ ق} \\ x=-1 & \text{ق ق} \end{cases}$$

چون $x = -1$ در دامنه تابع f وجود دارد، پس یک نقطه بحرانی است.[دقت شود که تابع f در نقطه صفر پیوسته است و همچنین $\frac{1}{1-|x|} = 1$ و $f'(0) = 1$ در نتیجه صفر نقطه بحرانی تابع نیست.]

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۲ (درس ۲، فصل ۴)

۱۸- پاسخ: گزینه ۳

نکته: مشتق راست و مشتق چپ تابع f در $x = a$ را با $f'_+(a)$ و $f'_-(a)$ نمایش می‌دهیم و آن را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$f'_+(a) = \lim_{x \rightarrow a^+} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}, \quad f'_-(a) = \lim_{x \rightarrow a^-} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}$$

با توجه به اینکه شیب نیم‌مماس راست به چپ تابع داده شده در نقطه $x = \frac{3}{4}$ برابر با $f'_+(\frac{3}{4})$ و $f'_-(\frac{3}{4})$ است، پس:

$$f'_+(\frac{3}{4}) = \lim_{x \rightarrow \frac{3}{4}^+} \frac{f(x) - f(\frac{3}{4})}{x - \frac{3}{4}} = 4 \lim_{x \rightarrow \frac{3}{4}^+} \frac{|4x-3|\sqrt{ax}}{4x-3} = 4 \times 1 \times \sqrt{\frac{3}{4}a} = 2\sqrt{3a}$$

$$f'_-(\frac{3}{4}) = \lim_{x \rightarrow \frac{3}{4}^-} \frac{f(x) - f(\frac{3}{4})}{x - \frac{3}{4}} = 4 \lim_{x \rightarrow \frac{3}{4}^-} \frac{|4x-3|\sqrt{ax}}{4x-3} = 4 \times (-1) \times \sqrt{\frac{3}{4}a} = -2\sqrt{3a}$$

با توجه به فرض سؤال داریم:

$$2\sqrt{3a} - (-2\sqrt{3a}) = 2\sqrt{6} \Rightarrow 4\sqrt{3a} = 2\sqrt{6} \Rightarrow 2\sqrt{3a} = \sqrt{6} \xrightarrow{\text{توان ۲}} 12a = 6 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۱۹- پاسخ: گزینه ۴۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۲ (درس ۱، فصل ۵)

آزمون مشتق اول: فرض کنیم تابع f بر بازه‌ای مانند $I (I \subseteq D_f)$ پیوسته باشد و $c \in I$ یک نقطه بحرانی تابع f باشد، هرگاه f بر این بازه به‌جز احتمالاً در نقطه c مشتق‌پذیر باشد، در این صورت:

(الف) اگر به‌ازای تمام مقادیر x در بازه‌ای مانند (a, c) ، $f'(x) > 0$ و به‌ازای تمام مقادیر x در بازه‌ای مانند (c, b) ، $f'(x) < 0$ ، در این صورت $f(c)$ یک مقدار ماکزیمم نسبی f است.

(ب) اگر به‌ازای تمام مقادیر x در بازه‌ای مانند (a, c) ، $f'(x) < 0$ و به‌ازای تمام مقادیر x در بازه‌ای مانند (c, b) ، $f'(x) > 0$ ، آنگاه $f(c)$ یک مقدار مینیمم نسبی f است.

(پ) اگر f' در نقطه c تغییر علامت ندهد، به‌طوری که f' در هر دو طرف، مثبت یا هر دو طرف آن منفی باشد، آنگاه $f(c)$ نه مینیمم نسبی و نه ماکزیمم نسبی است.

با توجه به فرض سؤال، α و β ، ریشه‌های تابع $f(x) = (m^2 - 1)x^2 + (2 - m)x + 5$ هستند. پس:

$$\alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -\frac{2 - m}{m^2 - 1} = \frac{m - 2}{m^2 - 1}$$

حال مشتق عبارت $\frac{m - 2}{m^2 - 1}$ را به‌دست می‌آوریم و برابر صفر قرار می‌دهیم:

$$\left(\frac{m - 2}{m^2 - 1}\right)' = \frac{1 \times (m^2 - 1) - 2m(m - 2)}{(m^2 - 1)^2} = 0$$

$$\Rightarrow m^2 - 1 - 2m^2 + 4m = 0 \Rightarrow -m^2 + 4m - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} m_1 = \frac{-4 + \sqrt{16 - 4}}{-2} = 2 - \sqrt{3} \\ m_2 = \frac{-4 - \sqrt{16 - 4}}{-2} = 2 + \sqrt{3} \end{cases}$$

حال جدول تعیین علامت مشتق عبارت $\frac{m - 2}{m^2 - 1}$ را تشکیل می‌دهیم:

	$2-\sqrt{3}$	$2+\sqrt{3}$	
$\left(\frac{m-2}{m^2-1}\right)'$	-	+	-
$\frac{m-2}{m^2-1}$	$\searrow$	$\nearrow$	$\searrow$
		$\max$	

max

حال اگر $m = 2 + \sqrt{3}$ را در معادله اول قرار دهیم، Δ ، مقداری منفی خواهد شد که در این صورت آن معادله اصلاً ریشه ندارد و در این صورت سؤال غلط می‌باشد.

$$\Delta = (2 - m) - 2 \cdot (m^2 - 1) = 3 - 2 \cdot (6 + 4\sqrt{3}) < 0$$

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی ۱ (درس‌های ۱ و ۲، فصل ۶)

۲۰- پاسخ: گزینه ۲

نکته (اصل ضرب) اگر انجام کاری شامل دو مرحله باشد، به‌طوری که برای انجام مرحله اول m روش و برای هر کدام از این m روش، مرحله دوم را بتوان به n روش انجام داد، در کل کار مورد نظر به $m \times n$ روش قابل انجام است.

نکته: تعداد جایگشت‌های n شیء متمایز برابر است با: $n!$

افراد سخنران را a, b, c, d و e نمایش داده و دو نفر خاص را a و b در نظر می‌گیریم. چون می‌خواهیم a و b پشت سرهم سخنرانی کنند، آن‌ها را یک نفر در نظر می‌گیریم و با ۳ نفر دیگر داریم:

$$(ab), c, d, e \xrightarrow{\text{تعداد جایگشت‌ها}} 4!$$

فرد a و b نیز می‌توانند به $2!$ حالت در کنار هم قرار بگیرند. بنابراین با توجه به اصل ضرب:

$$\text{تعداد حالات} = 4! \times 2! = 24 \times 2 = 48$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۲۱- پاسخ: گزینه ۴۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی ۱ (درس ۱، فصل ۷)

نکته: اگر فضای نمونه‌ای یک آزمایش تصادفی باشد و $A \subseteq S$ یک پیشامد در فضای S باشد، احتمال رخداد پیشامد A یعنی $P(A)$ به صورت $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$ تعریف می‌شود.

نکته: معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c$ دارای دو ریشه متمایز است اگر و تنها اگر $\Delta > 0$.

معادله داده شده در سؤال دارای دو ریشه حقیقی است، پس: $m^2 > 4n \Rightarrow m^2 - 4n > 0 \Rightarrow \Delta > 0$
می‌دانیم که فضای نمونه پرتاب دو تاس برابر ۳۶ است. ($n(S) = 36$)

حالات ممکن برای اینکه $m^2 > 4n$ باشد، عبارت‌اند از:

$$A = \{(3,1), (3,2), (4,1), (4,2), (4,3), (5,1), (5,2), (5,3), (5,4), (5,5), (5,6), (6,1), (6,2), (6,3), (6,4), (6,5), (6,6)\}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{17}{36}$$

بنابراین $n(A) = 17$ است و احتمال این پیشامد برابر است با:

پاسخ در هیچ یک از گزینه‌ها وجود ندارد و سؤال غلط بوده است.

▲ مشخصات سؤال: ساده * آمار و احتمال (درس ۳، فصل ۲)

۲۲- پاسخ: گزینه ۱

نکته: در صورتی که $P(B) > 0$ ، برای هر پیشامد A به شرط رخ دادن B «که آن را $P(A|B)$ به شرط B » نیز می‌خوانیم) به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

$$P(A') = 1 - P(A)$$

نکته:

نکته: اگر $A \cap B = \emptyset$ ، آنگاه دو پیشامد A و B ناسازگارند و داریم:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$P(B'|A') = \frac{P(B' \cap A')}{P(A')} = \frac{P(B \cup A)'}{P(A')} = \frac{1 - P(B \cup A)}{1 - P(A)} = \frac{1 - (P(B) + P(A))}{1 - P(A)} = \frac{1 - (\frac{1}{4} + \frac{1}{6})}{1 - \frac{1}{6}} = \frac{\frac{1}{12}}{\frac{5}{6}} = \frac{1}{10}$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (درس ۳، فصل ۳)

۲۳- پاسخ: گزینه ۳

نکته (ضریب تغییرات داده‌ها): معیاری است که از تقسیم انحراف معیار داده‌ها (σ) به میانگین داده‌ها ($\bar{x}$) به دست می‌آید و آن را با CV نشان می‌دهند.

$$CV = \frac{\sigma}{\bar{x}}$$

با توجه به فرض سؤال، اعداد دسته اول از بین اعداد ۱، ۳، ۵، ۷ و ۹ هستند و نیز اعداد دسته دوم دقیقاً ۲، ۴، ۶ و ۸ هستند. اگر عدد ۵ در دسته اول وجود داشته باشد، ۲ حالت خواهیم داشت:

حالت اول: عدد ۵ را با عدد ۶ جایگزین کنیم. حال چون بعد از ۶ فقط عدد ۸ وجود دارد، پس تنها یکی از اعداد ۷ یا ۹ در دسته اول قرار داشته‌اند. در این صورت چون باید ۱ و ۳ نیز در دسته اول حضور داشته باشند، پس باید ۱ را با ۲ و ۳ را با ۴ جایگزین کنیم. در این حالت ۳ عدد ۱، ۳ و ۵ با کوچک‌ترین عدد زوج بعد از خود جایگزین شده‌اند که با فرض سؤال در تناقض است.

حالت دوم: عدد ۵ را با عدد ۴ جایگزین کنیم. حال چون قبل از ۴ فقط عدد ۲ وجود دارد، پس تنها یکی از اعداد ۱ یا ۳ در دسته اول قرار داشته‌اند. در این صورت چون باید ۷ و ۹ نیز در دسته اول حضور داشته باشند، پس باید ۷ را با ۸ و ۹ را با ۶ جایگزین کنیم. در این حالت ۳ عدد ۵، ۷ و ۹ با بزرگ‌ترین عدد زوج قبل از خود جایگزین شده‌اند که با فرض سؤال در تناقض است.

پس در ۲ حالت دیده شد که عدد ۵ نمی‌تواند در دسته اول قرار گیرد.

در نتیجه اعداد دسته اول برابرند با: ۱، ۳، ۷، ۹ و اعداد دسته دوم برابرند با: ۲، ۴، ۶، ۸

$$\bar{x}_1 = \frac{1+3+7+9}{4} = 5, \quad \sigma_1^2 = \frac{(1-5)^2 + (3-5)^2 + (7-5)^2 + (9-5)^2}{4} = \frac{40}{4} = 10 \Rightarrow \sigma_1 = \sqrt{10}$$

$$\bar{x}_2 = \frac{2+4+6+8}{4} = 5, \quad \sigma_2^2 = \frac{(2-5)^2 + (4-5)^2 + (6-5)^2 + (8-5)^2}{4} = \frac{20}{4} = 5 \Rightarrow \sigma_2 = \sqrt{5}$$

$$\frac{CV_1}{CV_2} = \frac{\frac{\sigma_1}{\bar{x}_1}}{\frac{\sigma_2}{\bar{x}_2}} = \frac{\frac{\sqrt{10}}{5}}{\frac{\sqrt{5}}{5}} = \frac{\sqrt{10}}{\sqrt{5}} = \sqrt{2}$$

بنابراین خواسته سؤال برابر است با:

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۲۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * آمار و احتمال (درس ۳، فصل ۲)

نکته (قانون بیز): فرض کنید $B_1, B_2, \dots, B_n$ پیشامدهایی با احتمال ناصفر باشند که فضای نمونه را افراز می‌کنند. در این صورت، برای هر پیشامد دلخواه A و هر $i \leq n$ داریم:

$$P(B_i | A) = \frac{P(B_i)P(A | B_i)}{P(A)} = \frac{P(B_i)P(A | B_i)}{\sum_{k=1}^n P(B_k)P(A | B_k)}$$

فرض می‌کنیم پیشامد A ، یعنی گوی خارج شده قرمز باشد و پیشامدهای B_1, B_2, B_3 به ترتیب به معنای انتخاب کیسه‌های اول، دوم و سوم باشند.

$$P(B_1) = P(B_2) = P(B_3) = \frac{1}{3}$$

$$P(A | B_1) = 0, \quad P(A | B_2) = 1, \quad P(A | B_3) = \frac{2}{10}$$

حال داریم:

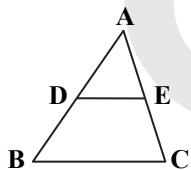
$$P(B_2 | A) = \frac{P(B_2)P(A | B_2)}{P(B_1)P(A | B_1) + P(B_2)P(A | B_2) + P(B_3)P(A | B_3)} = \frac{\frac{1}{3} \times 1}{\frac{1}{3} \times 0 + \frac{1}{3} \times 1 + \frac{1}{3} \times \frac{2}{10}} = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{12}{30}} = \frac{5}{6}$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۲۵- پاسخ: گزینه ۲

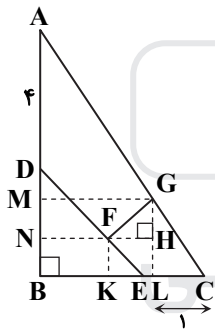
▲ مشخصات سؤال: دشوار * هندسه ۱ (درس ۲، فصل ۲)

تعمیم قضیه تالس: اگر خطی دو ضلع مثلثی را در دو نقطه قطع کند و با ضلع سوم آن موازی باشد، مثلثی پدید می‌آید که اندازه ضلع‌های آن با اندازه ضلع‌های مثلث اصلی متناسب‌اند؛ مثلاً در شکل روبه‌رو داریم:

$$\frac{AD}{AB} = \frac{AE}{AC} = \frac{DE}{BC}$$

از نقاط F و G خطوطی موازی با اضلاع قائم مثلث ABC رسم می‌کنیم. با استفاده از تعمیم قضیه تالس داریم:

$$\triangle BDE : FK \parallel BD \Rightarrow \frac{FK}{BD} = \frac{FE}{DE} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow FK = \frac{1}{4}BD \xrightarrow{FK=HL} HL = \frac{1}{4}BD \quad (1)$$

$$\triangle ABC : GL \parallel AB \Rightarrow \frac{GL}{AB} = \frac{CG}{AC} = \frac{1}{4} \Rightarrow GL = \frac{1}{4}AB \quad (2)$$

$$GH = GL - HL \xrightarrow{(1),(2)} GH = \frac{1}{4}(AB - BD) = \frac{1}{4} \times 4 = 1 \quad (3)$$

$$\triangle BDE : FN \parallel BE \Rightarrow \frac{FN}{BE} = \frac{DF}{DE} = \frac{3}{4} \Rightarrow FN = \frac{3}{4}DE \quad (*)$$

$$\triangle ABC : GM \parallel BC \Rightarrow \frac{GM}{BC} = \frac{AG}{AC} = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow GM = \frac{3}{4}BC \xrightarrow{GM=NH} NH = \frac{3}{4}BC \quad (**)$$

$$FH = NH - FN \xrightarrow{(*),(**)} FH = \frac{3}{4}(BC - DE) = \frac{3}{4}EC = \frac{3}{4} \quad (4)$$

$$\triangle FGH \Rightarrow FG^2 = FH^2 + GH^2 \xrightarrow{(3),(4)} FG^2 = \left(\frac{3}{4}\right)^2 + 1^2$$

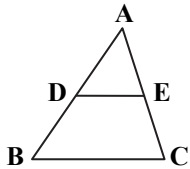
$$\Rightarrow FG^2 = \frac{9}{16} + 1 = \frac{25}{16} \Rightarrow FG = \frac{5}{4} = 1.25$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۲۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * هندسه ۱ (درس ۲، فصل ۲)

تعمیم قضیه تالس: اگر خطی دو ضلع مثلثی را در دو نقطه قطع کند و با ضلع سوم آن موازی باشد، مثلث پدید می آید که اندازه ضلع های آن با اندازه ضلع های مثلث اصلی متناسب اند؛ مثلاً در شکل روبه رو داریم:

$$\frac{AD}{AB} = \frac{AE}{AC} = \frac{DE}{BC}$$

با توجه به شکل داده شده در سؤال، تنها راه موجود برای حل آن این است که فرض کنیم FD بر دایره مماس است.

حال اگر قطر دایره را برابر x در نظر بگیریم، داریم:

$$DH = BH = x, \quad HC = 5 - x$$

طبق تعمیم قضیه تالس در مثلث ABC داریم:

$$\begin{aligned} \triangle ABC : DH \parallel AB &\Rightarrow \frac{DH}{AB} = \frac{CH}{BC} \Rightarrow \frac{x}{10} = \frac{5-x}{5} \\ \Rightarrow 5x &= 50 - 10x \Rightarrow 15x = 50 \Rightarrow x = \frac{50}{15} = \frac{10}{3} \end{aligned}$$

اگر فرض کنیم شعاع دایره برابر r باشد، آنگاه:

$$\begin{aligned} x = 2r = \frac{10}{3} &\Rightarrow r = \frac{10}{6} = \frac{5}{3} \\ \text{مساحت دایره} = \pi r^2 &= \pi \left(\frac{5}{3}\right)^2 = \frac{25}{9} \pi \end{aligned}$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۲۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * هندسه ۱ (درس ۱، فصل ۳)

نکته: در هر n ضلعی تعداد قطر ها $\frac{n(n-3)}{2}$ است.

طبق فرض سؤال داریم:

$$\begin{aligned} \frac{n(n-3)}{2} - 16 &= \frac{(n-1)(n-4)}{2} \xrightarrow{\times 2} n(n-3) - 32 = (n-1)(n-4) \\ \Rightarrow n^2 - 3n - 32 &= n^2 - 5n + 4 \\ \Rightarrow 2n &= 36 \Rightarrow n = 18 \end{aligned}$$

خواسته سؤال، اختلاف تعداد قطر های یک ۱۸ ضلعی و یک ۱۶ ضلعی است. پس:

$$\frac{18(18-3)}{2} - \frac{16(16-3)}{2} = \frac{18 \times 15}{2} - \frac{16 \times 13}{2} = 135 - 104 = 31$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۲۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * هندسه ۱ (درس ۱، فصل ۴)

نکته: دو خط را که نقطه اشتراکی ندارند، در نظر بگیرید:

(۱) اگر صفحه ای وجود داشته باشد که شامل هر دوی آن ها باشد، آن دو خط را موازی می نامیم.

(۲) اگر هیچ صفحه ای وجود نداشته باشد که شامل هر دوی آن ها باشد، آن دو خط را متناظر می نامیم.

نکته: دو خط موازی با یک خط در فضا، با یکدیگر موازی اند.

نکته: دو خط در فضا نسبت به هم متقاطع یا موازی یا متناظر هستند.

راه حل اول:

برای گزینه های ۱، ۲ و ۳ مثال نقض می آوریم:

اگر دو خط L_1 و L_2 را در یک صفحه در نظر بگیریم و خط d را نیز در همان صفحه فرض کنیم،

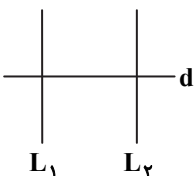
آنگاه خط d و L_2 متقاطع خواهند بود.

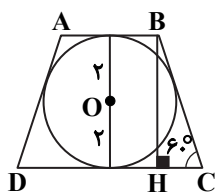
در نتیجه هیچ یک از گزینه های ۱، ۲ و ۳ همواره درست نیستند.

راه حل دوم:

ادعا می کنیم که دو خط d و L_2 غیر موازی اند. زیرا اگر $d \parallel L_2$ باشد، آنگاه چون $L_1 \parallel L_2$ ، با توجه به نکته باید $d \parallel L_1$ باشد که این با فرض سؤال در تناقض است.

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۲۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * هندسه ۲ (درس ۳، فصل ۱)

نکته: یک چهارضلعی محیطی است اگر و فقط اگر مجموع اندازه‌های دو ضلع مقابل، برابر مجموع اندازه‌های دو ضلع دیگر باشند.

با توجه به فرض سؤال، دایره در دوزنقه متساوی‌الساقین ABCD محاط شده است.

$$AD = BC, \hat{C} = 60^\circ, BH = 2r = 4$$

$$\sin 60^\circ = \frac{BH}{BC} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{4}{BC} \Rightarrow BC = \frac{8}{\sqrt{3}}$$

در مثلث BHC داریم:

حال با استفاده از نکته داریم:

$$AD + BC = AB + DC \xrightarrow{AD=BC} AB + DC = 2BC = \frac{16}{\sqrt{3}} \quad S_{ABCD} = \frac{(AB + DC) \times BH}{2} = \frac{\frac{16}{\sqrt{3}} \times 4}{2} = \frac{32}{\sqrt{3}}$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۳۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * هندسه ۲ (درس ۳، فصل ۱)

نکته: یک چهارضلعی محاطی است، اگر و فقط اگر دو زاویه مقابل آن مکمل باشند.

بنابر فرض سؤال، چون DC و DB نیمساز هستند، پس:

$$\hat{C}_1 = \hat{C}_2, \hat{B}_1 = \hat{B}_2$$

$$\hat{BDC} : \hat{D}_1 + \hat{C}_1 + \hat{B}_1 = 180^\circ \Rightarrow \hat{D}_1 = 180 - (\hat{B}_1 + \hat{C}_1)$$

چون $\hat{D}_1$ و $\hat{D}_2$ متقابل به رأس هستند، پس:

$$\hat{D}_2 = \hat{D}_1 = 180 - (\hat{B}_1 + \hat{C}_1) \quad (1)$$

حال با استفاده از نکته، چون چهارضلعی AMDN محاطی است، پس:

$$\hat{A} + \hat{D}_2 = 180^\circ \xrightarrow{(1)} \hat{A} = (\hat{B}_1 + \hat{C}_1)$$

$$\hat{ABC} : \hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = 180^\circ \Rightarrow (\hat{B}_1 + \hat{C}_1) + (\hat{B}_1 + \hat{B}_2) + (\hat{C}_1 + \hat{C}_2) = 180^\circ$$

$$\xrightarrow{\hat{C}_1 = \hat{C}_2, \hat{B}_1 = \hat{B}_2} (\hat{B}_1 + \hat{C}_1) + (\hat{B}_1 + \hat{B}_1) + (\hat{C}_1 + \hat{C}_1) = 180^\circ$$

$$\Rightarrow 3(\hat{B}_1 + \hat{C}_1) = 180^\circ \Rightarrow \hat{B}_1 + \hat{C}_1 = 60^\circ \Rightarrow \hat{A} = \hat{B}_1 + \hat{C}_1 = 60^\circ$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۳۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دایره * هندسه ۳ (درس ۲، فصل ۲)

نکته: معادله دایره به مرکز (α, β) و شعاع r برابر است با:

$$(x - \alpha)^2 + (y - \beta)^2 = r^2$$

نکته: طول پاره‌خط واصل بین نقاط A و B برابر است با:

$$AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}$$

نکته: خط‌المرکزین دو دایره متقاطع، عمودمنصف وتر مشترک آن دو دایره است.

چون OO' عمودمنصف AB است، پس نقطه M وسط پاره‌خط AB قرار دارد:

$$\begin{cases} x_M = \frac{x_A + x_B}{2} = \frac{1+3}{2} = 2 \\ y_M = \frac{y_A + y_B}{2} = \frac{4+2}{2} = 3 \end{cases} \Rightarrow M = (2, 3)$$

حال شیب خط AB را محاسبه می‌کنیم:

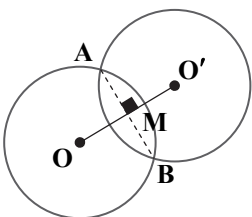
$$m_{AB} = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} = \frac{4-2}{1-3} = -1$$

چون OO' بر AB عمود است، پس:

$$m_{OO'} = +1$$

حال معادله خط OO' را به دست می‌آوریم؛ با توجه به اینکه نقطه M روی OO' قرار دارد، پس:

$$y - 3 = 1 \times (x - 2) \Rightarrow y = x + 1$$

طبق فرض سؤال، طول خط‌المركزين دو دایره، ۲ برابر طول پاره خط AB است، پس: $OO' = 2AB = 2\sqrt{(2-4)^2 + (3-1)^2} = 2\sqrt{8} = 4\sqrt{2}$

چون شعاع دو دایره برابر است، پس $OM = O'M = \frac{OO'}{2} = 2\sqrt{2}$ در نتیجه:

حال مختصات دو نقطه O و O' را به دست می آوریم: ($OM = O'M = 2\sqrt{2}$)

$$\sqrt{(2-x)^2 + (3-y)^2} = 2\sqrt{2} \xrightarrow{\text{توان}} (2-x)^2 + (3-y)^2 = 8 \xrightarrow{y=x+1} (2-x)^2 + (2-x)^2 = 8$$

$$\Rightarrow (2-x)^2 = 4 \Rightarrow \begin{cases} 2-x=2 \Rightarrow x=0 \Rightarrow O=(0,1) \\ 2-x=-2 \Rightarrow x=4 \Rightarrow O'=(4,5) \end{cases}$$

دایره به مرکز $O'(4,5)$ ، محور xها را قطع نمی کند.

$$r = OA = \sqrt{(1-0)^2 + (4-1)^2} = \sqrt{10}$$

شعاع دایره به مرکز $O(0,1)$ برابر است با:

حال معادله دایره به مرکز O و شعاع $\sqrt{10}$ را به دست می آوریم:

$$(x-0)^2 + (y-1)^2 = (\sqrt{10})^2 \Rightarrow x^2 + (y-1)^2 = 10 \xrightarrow{y=0} x^2 + 1 = 10 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = \pm 3$$

پس دایره به مرکز O، محور xها را در دو نقطه با طول های ۳ و -۳ قطع می کند و در نتیجه فاصله بین این دو نقطه برابر است با: $3 - (-3) = 6$ بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۳۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * هندسه ۳ (درس ۲، فصل ۳)

نکته: طول تصویر قائم بردار $\vec{a}$ بر امتداد بردار $\vec{b}$ برابر است با: $\frac{|\vec{a} \cdot \vec{b}|}{|\vec{b}|}$

اگر فرض کنیم $\vec{x} = (2, -a, 3)$ و $\vec{y} = (1, 0, a)$ ، پس:

$$\frac{|\vec{x} \cdot \vec{y}|}{|\vec{y}|} = \frac{5}{\sqrt{2}} \Rightarrow \frac{|2 \times 1 + 0 + 3a|}{\sqrt{1^2 + a^2}} = \frac{5}{\sqrt{2}} \Rightarrow \frac{|3a+2|}{\sqrt{a^2+1}} = \frac{5}{\sqrt{2}}$$

$$\xrightarrow{\text{توان}} \frac{(3a+2)^2}{a^2+1} = \frac{25}{2} \Rightarrow 18a^2 + 24a + 8 = 25a^2 + 25 \Rightarrow 7a^2 - 24a + 17 = 0$$

چون مجموع ضرایب معادله درجه دوم بالا برابر صفر است، پس: $a_1 = 1$ و $a_2 = \frac{c}{a} = \frac{17}{7}$

در نتیجه مقدار خواسته شده در سؤال برابر است با: $\frac{17}{7} - 1 = \frac{10}{7}$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۳۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * هندسه ۳ (درس ۳، فصل ۲)

نکته:

دهانه سهمی محور سهمی خط هادی

کانون

معادله سهمی

روبه راست خط $x = -a + h$ $y = k$ $(a+h, k)$ $(y-k)^2 = 4a(x-h)$

روبه چپ خط $x = a + h$ $y = k$ $(-a+h, k)$ $(y-k)^2 = -4a(x-h)$

روبه بالا خط $x = h$ $y = -a + k$ $(h, a+k)$ $(x-h)^2 = 4a(y-k)$

روبه پایین خط $x = h$ $y = a + k$ $(h, -a+k)$ $(x-h)^2 = -4a(y-k)$

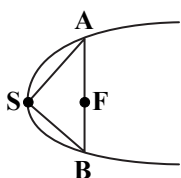
نکته: پاره خط واصل بین نقاط A و B روی سهمی که از نقطه کانونی می گذرد و بر محور سهمی عمود است را وتر کانونی سهمی می نامند و طول آن ۴ برابر فاصله کانونی سهمی است.

ابتدا معادله سهمی را به صورت استاندارد می نویسیم:

$$y^2 - x - 4y + 2 = 0 \Rightarrow y^2 - 4y = x - 2 \Rightarrow y^2 - 4y + 4 = x - 2 + 4 \Rightarrow (y-2)^2 = x+2$$

با توجه به جدول بالا، دهانه سهمی روبه راست می باشد، نقطه $S(-2, 2)$ رأس سهمی است و $4a = 1$ ، در نتیجه $a = \frac{1}{4}$ فاصله کانونی سهمی می باشد.

سهمی می باشد.

$$AB = 4 \times \frac{1}{4} = 1$$

با توجه به نکته، طول پاره خط AB برابر است با:

$$S_{\triangle ABS} = \frac{SF \times AB}{2} = \frac{\frac{1}{4} \times 1}{2} = \frac{1}{8}$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۳۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * هندسه ۳ (درس ۱، فصل ۱)

نکته (ضرب ماتریس در ماتریس): اگر A ماتریسی $m \times p$ و B ماتریسی $p \times n$ باشد (تعداد ستون‌های ماتریس A با تعداد سطرهای B برابر باشد) در این صورت $A_{mp} \times B_{pn} = C_{mn} = [C_{ij}]$ ، ماتریس C ماتریس $m \times n$ بوده که درایه روی سطر i ام و ستون j ام در آن، یعنی C_{ij} از ضرب سطر i ام A در ستون j ام B به دست می‌آید، یعنی:

ستون j ام $B \times$ سطر i ام $A = C_{ij}$

$$\Rightarrow C_{ij} = [a_{i1} \ a_{i2} \ \dots \ a_{ip}] \begin{bmatrix} b_{1j} \\ b_{2j} \\ \vdots \\ b_{pj} \end{bmatrix} = a_{i1}b_{1j} + a_{i2}b_{2j} + \dots + a_{ip}b_{pj}$$

$$D = ABC = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 1 \\ 0 & -2 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & x & -1 \\ 1 & 1 & x \\ x & 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & x+1 & x-1 \\ x & 2-x & x \\ -x-2 & -3 & 1-2x \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x+5 & 3-x & x+1 \\ x+2 & 0 & 2-x \\ -2x-7 & x-3 & -3 \end{bmatrix}$$

می‌خواهیم مجموع درایه‌های قطر اصلی و فرعی ماتریس B برابر باشند، پس:

$$(x+5) + 0 + (-3) = (x+1) + 0 + (-2x-7) \Rightarrow x+2 = -x-6 \Rightarrow 2x = -8 \Rightarrow x = -4$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۳۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * هندسه ۳ (درس ۲، فصل ۱)

نکته: اگر A ماتریس مربعی از مرتبه n باشد ($1 \leq n \leq 3$) در این صورت دترمینان ماتریس A را با نماد $\det(A) = |A|$ نمایش می‌دهیم و داریم:

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{برحسب سطر اول}} |A| = a_{11} \begin{vmatrix} a_{22} & a_{23} \\ a_{32} & a_{33} \end{vmatrix} - a_{12} \begin{vmatrix} a_{21} & a_{23} \\ a_{31} & a_{33} \end{vmatrix} + a_{13} \begin{vmatrix} a_{21} & a_{22} \\ a_{31} & a_{32} \end{vmatrix}$$

(برای هر ماتریس 3×3 دلخواه می‌توان دترمینان A را برحسب هر سطر یا ستون به دست آورد که حاصل در همه حالات یکسان خواهد بود.)نکته: اگر A ماتریس $n \times n$ باشد، آنگاه: $|kA| = k^n |A|$

با توجه به نکته داریم:

$$||A|A| = |A|^3 |A| = |A|^4$$

حال $|A|$ را برحسب ستون اول به دست می‌آوریم:

$$|A| = 1 \times \begin{vmatrix} 2 & -3 \\ -2 & 4 \end{vmatrix} - 0 + 3 \times \begin{vmatrix} -1 & 2 \\ 2 & -3 \end{vmatrix} = 1 \times (8-6) + 3 \times (3-4) = 2-3 = -1$$

در نتیجه:

$$|A|^4 = (-1)^4 = 1$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۳۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (درس ۳، فصل ۱)

نکته: اگر a و b ، $a \equiv b$ عدد طبیعی باشند که $x \equiv y$ و $x \equiv y$ ، آنگاه: $\begin{bmatrix} a, b \\ x \end{bmatrix} \equiv y$

نکته: دو طرف یک رابطه هم‌نهشتی را می‌توان در عددی صحیح ضرب کرد. $a \equiv b \Rightarrow ac \equiv bc$ نکته: دو طرف یک رابطه هم‌نهشتی را می‌توان به توان n رساند. $a \equiv b \Rightarrow a^n \equiv b^n$

نکته: دو طرف دو رابطه هم‌نهشتی را که پیمانه‌های یکسان داشته باشند می‌توان با هم جمع یا از هم کم و یا در هم ضرب کرد.

$$a \equiv b, c \equiv d \Rightarrow \begin{cases} ac \equiv bd \\ a+c \equiv b+d \\ a-c \equiv b-d \end{cases}$$

ابتدا باقی‌مانده تقسیم عدد $(24^{23} - 21^{23}) \times 9$ را بر ۷ و ۸ می‌یابیم:
باقی‌مانده بر ۸:

$$24 \equiv 0 \pmod{8} \quad (1)$$

$$21 \equiv 5 \pmod{8} \xrightarrow{\text{توان } 2} 21^2 \equiv 25 \equiv 1 \pmod{8} \xrightarrow{\text{توان } 11} 21^{22} \equiv 1 \pmod{8} \xrightarrow{\times 21} 21^{23} \equiv 21 \equiv 5 \pmod{8} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow 24^{23} - 21^{23} \equiv 0 - 5 \equiv -5 \equiv 3 \pmod{8} \xrightarrow{\times 9} (24^{23} - 21^{23}) \times 9 \equiv 3 \times 9 \equiv 27 \equiv 3 \pmod{8} \quad (*)$$

باقی‌مانده بر ۷:

$$24 \equiv 3 \pmod{7} \xrightarrow{\text{توان } 3} 24^3 \equiv 3^3 \equiv 27 \equiv -1 \pmod{7}$$

$$\xrightarrow{\text{توان } 7} 24^{21} \equiv (-1)^7 \equiv -1 \pmod{7} \xrightarrow{\times 24^2} 24^{23} \equiv -24^2 \equiv -3^2 \equiv -9 \equiv 5 \pmod{7} \quad (3)$$

$$21 \equiv 0 \pmod{7} \quad (4)$$

$$(3), (4) \Rightarrow 24^{23} - 21^{23} \equiv 5 - 0 \equiv 5 \pmod{7} \xrightarrow{\times 9} (24^{23} - 21^{23}) \times 9 \equiv 5 \times 9 \equiv 45 \equiv 3 \pmod{7} \quad (**)$$

$$(*), (**) \Rightarrow \begin{cases} (24^{23} - 21^{23}) \times 9 \equiv 3 \pmod{8} \\ (24^{23} - 21^{23}) \times 9 \equiv 3 \pmod{7} \end{cases} \Rightarrow (24^{23} - 21^{23}) \times 9 \equiv 3 \pmod{56}$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (درس ۳، فصل ۱)

۳۷- پاسخ: گزینه ۳

نکته: معادله سیاله $ax + by = c$ دارای دو مجهول است و به دو صورت می‌تواند به یک معادله هم‌نهشتی (با مجهول x یا y) تبدیل شود:

$$ax + by = c \Rightarrow ax - c = (-b)y \Rightarrow -b \mid ax - c \Rightarrow b \mid ax - c$$

$$\Rightarrow ax \equiv c \pmod{b} \quad (b > 0), \quad ax \equiv c \pmod{-b} \quad (b < 0) \quad \text{یا} \quad ax \equiv c \pmod{|b|}$$

$$\Rightarrow -ax \equiv -c \pmod{b} \quad \text{یا} \quad ax \equiv c \pmod{b}$$

و به طریق مشابه می‌توان نوشت:

با توجه به نکته، ابتدا معادله سیاله $17x + 18y = 987$ را به یک معادله هم‌نهشتی تبدیل می‌کنیم:

$$17x + 18y = 987 \Rightarrow 18y \equiv 987 \pmod{17} \Rightarrow y \equiv 1 \pmod{17} \Rightarrow y = 17k + 1$$

$$17x + 18(17k + 1) = 987 \Rightarrow 17x = -18 \times 17k + 969 \Rightarrow x = -18k + 57$$

$$\begin{cases} x > 0 \Rightarrow 57 - 18k > 0 \Rightarrow k < \frac{57}{18} \xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} k \leq 3 \\ y > 0 \Rightarrow 17k + 1 > 0 \Rightarrow k > -\frac{1}{17} \xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} k \geq 0 \end{cases} \xrightarrow{n} k = 0, 1, 2, 3$$

در نتیجه معادله سیاله داده‌شده، ۴ دسته جواب در مجموعه اعداد طبیعی دارد.

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضیات گسسته (درس ۲، فصل ۲)

۳۸- پاسخ: گزینه ۲

نکته: زیرمجموعه D از مجموعه رئوس گراف G را مجموعه احاطه‌گر می‌نامیم هرگاه هر رأس از گراف یا در D باشد و یا حداقل با یکی از رئوس D مجاور باشد.

نکته: در بین تمام مجموعه‌های احاطه‌گر گراف G ، مجموعه یا مجموعه‌های احاطه‌گری که کمترین تعداد عضو را دارند مجموعه احاطه‌گر مینیمم و تعداد اعضای چنین مجموعه‌ای را عدد احاطه‌گری گراف G می‌نامیم و آن را با $\gamma(G)$ نمایش می‌دهیم.

نکته: اگر G یک گراف n رأسی با ماکزیمم درجه Δ باشد و D یک مجموعه احاطه‌گر در آن باشد، آنگاه $|D| \leq \left\lceil \frac{n}{\Delta+1} \right\rceil$ و از آنجا که

$\gamma(G)$ نیز اندازه یک مجموعه احاطه‌گر است همواره داریم $\gamma(G) \leq \left\lceil \frac{n}{\Delta+1} \right\rceil$. (اصطلاحاً گفته می‌شود در گراف G عدد $\left\lceil \frac{n}{\Delta+1} \right\rceil$ یک

کران پایین است برای $\gamma(G)$ ؛ یعنی $\gamma(G)$ نمی‌تواند از آن کمتر شود.)

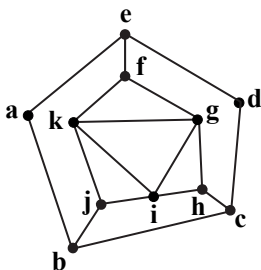
با توجه به گراف داده‌شده، مرتبه آن برابر است با: $n = 11$

ماکزیمم درجه آن که درجه رئوس a, g و k است، برابر است با: $\Delta = 4$

$$\gamma(G) \geq \left\lceil \frac{n}{\Delta+1} \right\rceil = \left\lceil \frac{11}{4+1} \right\rceil = \left\lceil \frac{11}{5} \right\rceil = 3$$

چون مجموعه $D = [e, i, b]$ یک مجموعه احاطه‌گر برای گراف داده‌شده است، پس: $\gamma(G) = 3$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۳۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (درس ۲، فصل ۳)

اصل لانه کبوتری: اگر m کبوتر و n لانه داشته باشیم و $m > n$ و همه کبوترها درون لانه‌ها قرار بگیرند، در این صورت لانه‌ای وجود دارد که حداقل ۲ کبوتر در آن قرار گرفته است.

مجموعه‌های ۲ تایی که مجموع اعداد آن برابر ۴۷ می‌شود را در نظر می‌گیریم:

$$\{12, 35\}, \{13, 34\}, \{14, 33\}, \{15, 32\}, \{16, 31\}, \{17, 30\}, \{18, 29\}, \{19, 28\}, \{20, 27\}, \{21, 26\}, \{22, 25\}, \{23, 24\}$$

با توجه به مجموعه‌های ۲ عضوی بالا، اگر از یک مجموعه هر دو عضو انتخاب شود، مجموع آن‌ها برابر ۴۷ خواهد بود.

بنابر فرض سؤال، حداقل مقدار n برابر ۲۰ می‌باشد. یعنی اگر مجموعه‌ای ۱۹ عضوی از مجموعه $\{12, 13, \dots, m\}$ انتخاب شود، مجموع هیچ ۲ عضوی نباید ۴۷ شود. برای آنکه زیرمجموعه انتخاب شده دارای هیچ ۲ عضوی با مجموع ۴۷ نباشد، از هر یک از مجموعه‌های ۲ عضوی باید یک عضو انتخاب شود که برابر ۱۲ عضو خواهد بود در این صورت به ۷ عضو دیگر نیاز داریم تا به یک زیرمجموعه ۱۹ عضوی برسیم که مجموع هیچ ۲ تایی از آن‌ها ۴۷ نیست. مجموعه‌های تک‌عضوی $\{36\}, \{37\}, \{38\}, \{39\}, \{40\}, \{41\}, \{42\}$ را در نظر می‌گیریم. حال اگر از هر یک از مجموعه‌های ۲ عضوی، تنها یک عضو انتخاب کرده و از مجموعه‌های تک‌عضوی نیز یک عضو برداریم، آنگاه زیرمجموعه انتخاب شده دارای ۱۹ عضوی است که مجموع هیچ کدام برابر ۴۷ نیست.

حال بنابر اصل لانه کبوتری اگر زیرمجموعه‌ای شامل ۲۰ عضو از این مجموعه انتخاب شود، آنگاه حداقل ۲ عضو وجود دارد که مجموع آن‌ها برابر ۴۷ خواهد شد، پس مجموعه اصلی برابر است با:

$$\{12, 13, 14, \dots, 42\}$$

بنابراین بیشترین مقدار m برابر ۴۲ است.

۴۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (درس ۱، فصل ۲)

نکته: تعداد رأس‌های گراف G یعنی $|V(G)|$ را مرتبه آن گراف گوئیم و با $P(G)$ نمایش می‌دهیم و تعداد یال‌های گراف یعنی $|E(G)|$ را اندازه گراف G می‌گوئیم و با $q(G)$ نمایش می‌دهیم.

نکته: بزرگ‌ترین عدد در بین درجات رئوس گراف G را با $\Delta(G)$ و کوچک‌ترین آن‌ها را با $\delta(G)$ نمایش می‌دهیم.

نکته: اگر G یک گراف با مرتبه p و اندازه q و $V = \{V_1, V_2, \dots, V_p\}$ مجموعه رئوس آن باشند، آنگاه:

$$\sum_{i=1}^p \deg v_i = 2q$$

نکته: تعداد رأس‌های فرد هر گراف، عددی زوج است.

برای داشتن بیشترین تعداد یال، باید رئوس از درجه Δ و برای داشتن کمترین تعداد یال باید رئوس از درجه δ را ماکزیم کنیم.

حالت ماکزیم تعداد یال: چون تعداد رئوس فرد باید عددی زوج باشد، پس باید ۱۶ رأس از درجه ۸، یک رأس از درجه ۷ و یک رأس از درجه ۳ داشته باشیم:

$$\max \sum_{i=1}^{18} \deg V_i = 16 \times 8 + 7 + 3 = 138 = 2q_{\max} \Rightarrow q_{\max} = 69$$

حالت مینیم تعداد یال: چون تعداد رئوس فرد باید عددی زوج باشد، پس باید ۱۶ رأس از درجه ۳، یک رأس از درجه ۴ و یک رأس از درجه ۸ داشته باشیم:

$$\min \sum_{i=1}^{18} \deg V_i = 16 \times 3 + 4 + 8 = 60 = 2q_{\min} \Rightarrow q_{\min} = 30$$

مقدار خواسته شده در سؤال برابر است با:

$$q_{\max} - q_{\min} = 69 - 30 = 39$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

فیزیک

۴۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۱ (فصل ۱)

هفت کمیت اصلی به همراه یکاهای آن‌ها عبارت‌اند از:

(۱) جرم	یکای کیلوگرم	(۲) طول	یکای متر	(۳) زمان	یکای ثانیه
(۴) دما	یکای کلوین	(۵) مقدار ماده	یکای مول	(۶) جریان الکتریکی	یکای آمپر
(۷) شدت روشنایی	یکای کندلا (شمع)				

۴۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۲ (فصل ۳)

مواد پارامغناطیسی، دارای دوقطبی‌هایی هستند که به‌صورت کاتوره‌ای سمت‌گیری می‌کنند و در حضور یک میدان مغناطیسی قوی خارجی، خاصیت مغناطیسی ضعیف و موقت خواهند داشت.

۴۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۲ (فصل ۲)

از مقاومت نوری در چشم‌های الکترونیکی استفاده می‌شود.

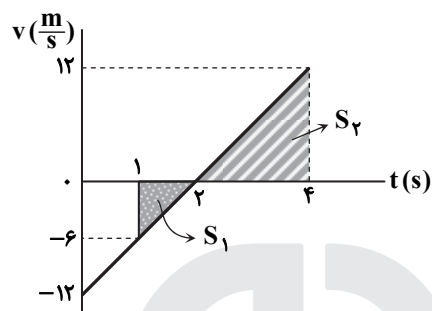
۴۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۱)

با استفاده از معادله مکان- زمان، معادله سرعت- زمان را به‌دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} x = 3t^2 - 12t + 9 \\ x = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 6 \frac{m}{s^2} \\ v_0 = -12 \frac{m}{s} \end{cases} \Rightarrow v = 6t - 12$$

اکنون می‌توان نمودار سرعت- زمان را رسم کرد و با استفاده از مساحت سطح زیر نمودار سرعت- زمان مسافت و در نتیجه تندی متوسط را محاسبه کرد:

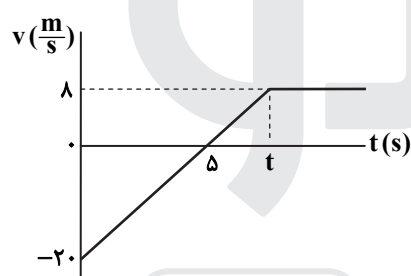
$$\ell = S_1 + S_2 = 3 + 12 = 15 \text{ m}$$

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{15}{4-0} = 3.75 \frac{m}{s}$$

۴۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۳ (فصل ۱)

ابتدا شیب نمودار سرعت- زمان را در بازه زمانی ۰ تا ۵ s محاسبه می‌کنیم، شیب این قسمت از نمودار شتاب متحرک در این بازه است:

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{8 - (-20)}{5} = 4 \frac{m}{s^2}$$

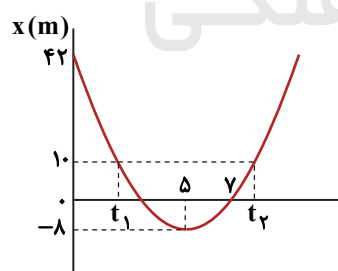
حال در بازه ۰ تا t داریم:

$$8 = \frac{a - (-20)}{t} \Rightarrow t = 7 \text{ s}$$

اکنون با استفاده از معادله مکان- زمان متحرک در بازه ۰ تا ۷ ثانیه نمودار مکان- زمان متحرک را رسم می‌کنیم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \Rightarrow x = 2t^2 - 20t + 42$$

$$\begin{cases} t = 5 \text{ s} \Rightarrow x = 2(25) - 20(5) + 42 = -8 \text{ m} \\ t = 7 \text{ s} \Rightarrow x = 2(49) - 20(7) + 42 = 0 \end{cases}$$

طبق نمودار، کافی است زمان‌هایی که متحرک در بازه‌های t_1 تا t_2 حرکت می‌کند را محاسبه کنیم:

بازه ۰ تا t_1 :

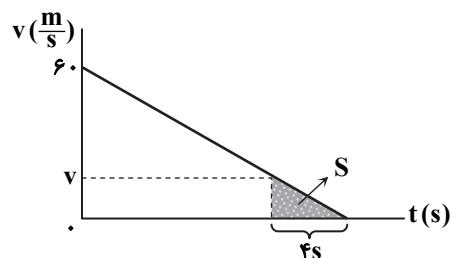
$$\begin{cases} t_1 \text{ تا } 0: 10 - 42 = 2t_1^2 - 20t_1 \Rightarrow t_1 = 2 \text{ s} \\ t_2 \text{ تا } 7: 10 - 0 = 2(t_2 - 7)^2 \Rightarrow t_2 = 8 / 25 \text{ s} \end{cases} \Rightarrow t_2 - t_1 = 6 / 25 \text{ s}$$

بنابراین به‌مدت $6 / 25 \text{ s}$ فاصله متحرک تا مبدأ محور، کمتر یا مساوی ۱۰ متر بوده است.

۴۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۳ (فصل ۱)

ابتدا نمودار سرعت- زمان را رسم می‌کنیم:

$$S = 32 \Rightarrow \frac{v \times 4}{2} = 32 \Rightarrow v = 16 \frac{m}{s}$$

با استفاده از تشابه مثلث‌ها داریم:

$$\frac{S}{S_{\text{کل}}} = \left(\frac{v}{60}\right)^2 \Rightarrow \frac{32}{S_{\text{کل}}} = \left(\frac{16}{60}\right)^2 \Rightarrow \frac{32}{S_{\text{کل}}} = \left(\frac{4}{15}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{32}{S_{\text{کل}}} = \frac{16}{225} \Rightarrow S_{\text{کل}} = 450 \text{ m}$$

۴۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۳ (فصل ۱)

ابتدا سرعت گلوله در نقطه C را حساب می‌کنیم.

$$\Delta y_{BC} = \frac{v_C + v_B}{2} \Delta t \quad \frac{v_C = -gt + v_B}{v_C = -3 + v_B} \rightarrow -9.0 = \frac{2v_C + 3.0}{2} \times 3 \Rightarrow v_C = -45 \frac{m}{s}$$

حالا سرعت برخورد گلوله به سطح زمین را حساب می‌کنیم:

$$v_{زمین}^2 - v_C^2 = -2g\Delta y \Rightarrow v_{زمین}^2 - (-45)^2 = -20(-50) \Rightarrow v_{زمین} = +55 \frac{m}{s}$$

سه ثانیه قبل از برخورد گلوله به زمین سرعت گلوله برابر است با:

$$v = -gt + v_{زمین} = -30 + 55 = 25 \frac{m}{s}$$

اکنون ارتفاع گلوله از سطح زمین را محاسبه می‌کنیم:

$$\Delta y = \frac{v + v_{زمین}}{2} \times \Delta t = \frac{25 + 55}{2} \times 3 = 120 m$$

۴۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۲)

در حالت تعادل وزن داریم:

$$F_c = mg \Rightarrow kx = 10 \Rightarrow 400 \times x = 10$$

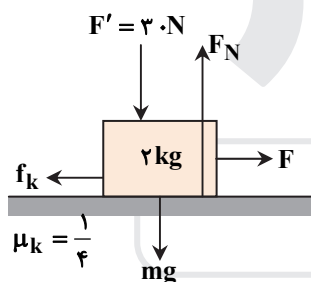
$$\Rightarrow x = \frac{1}{40} m = 2.5 cm \Rightarrow A = 2.5 cm$$

اما بیشترین طول فنر مربوط به زمانی است که نوسانگر تا پایین‌تر از مرکز، نوسان می‌کند و بنابراین بیشترین طول فنر در حین نوسان ۲۵ cm است و در این نقطه تندی نوسانگر صفر می‌شود.

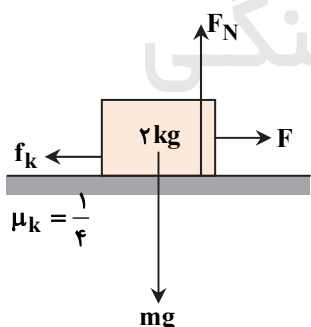
۴۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۲)

ابتدا نیروهای وارد بر جسم را در دو حالت مشخص کرده و سپس قانون دوم نیوتون را برای هر دو حالت می‌نویسیم:

$$\begin{cases} F_N - F' - mg = 0 \Rightarrow F_N = 30 + 20 = 50 N \\ F - f_k = 0 \Rightarrow F = \mu_k F_N = \frac{1}{4}(50) = 12.5 N \end{cases}$$

$$\begin{cases} F_N - mg = 0 \Rightarrow F_N = mg = 20 N \\ F - f_k = ma \Rightarrow 12.5 - \frac{1}{4} \times 20 = 2 \times a \Rightarrow a = 3/4 \frac{m}{s^2} \end{cases}$$

۵۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۲)

با استفاده از رابطه سرعت-جابجایی داریم:

$$54 \frac{km}{h} \times \frac{3600}{1000} = 15 \frac{m}{s}$$

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow 0^2 - (15)^2 = 2a \times 22/5 \Rightarrow a = -5 \frac{m}{s^2}$$

$$\vec{f}_k = m\vec{a} \Rightarrow -\mu_k F_N = ma \Rightarrow -\mu_k mg = ma \Rightarrow -\mu_k \times 10 = -5 \Rightarrow \mu_k = 0.5$$

۵۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۲)

با استفاده از روابط شتاب گرانش و شتاب مرکزگرا داریم:

$$\begin{cases} a_c = \frac{v^2}{r} \\ g = \frac{GM}{r^2} \end{cases} \Rightarrow \frac{v^2}{r} = \frac{GM}{r^2} \Rightarrow T = \sqrt{\frac{4\pi^2 r^3}{GM}}$$

$$\Rightarrow \frac{T_A}{T_B} = \sqrt{\left(\frac{r_A}{r_B}\right)^3} \Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{4} = \sqrt{\left(\frac{r_A}{r_B}\right)^3} \Rightarrow \frac{1}{8} = \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^3 \Rightarrow \frac{r_A}{r_B} = \frac{1}{2}$$

اکنون از رابطه $g = \frac{GM}{r^2}$ داریم:

$$\frac{g_B}{g_A} = \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

۵۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۳)

با توجه به اینکه طول پاره خط ۱۰ سانتی متر است؛ بنابراین $A = 5 \text{ cm}$ است و حداقل زمان ممکن برای طی کردن مسافت ۵ سانتی متر به صورت مقابل است:

$$\frac{v}{12} = \frac{1}{30} \Rightarrow T = \frac{1}{5} \text{ s} \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{T} = 10\pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

و بیشینه انرژی جنبشی نوسانگر به صورت زیر محاسبه می شود:

$$K_{\max} = \frac{1}{2} m v_m^2 = \frac{1}{2} m (A\omega)^2 = \frac{1}{2} \times \frac{4}{10} \times \left(\frac{5}{100} \times 10\pi\right)^2$$

$$\Rightarrow K_{\max} = \frac{2}{10} \times \frac{\pi^2}{4} = \frac{9}{20} \text{ J} = 450 \text{ mJ}$$

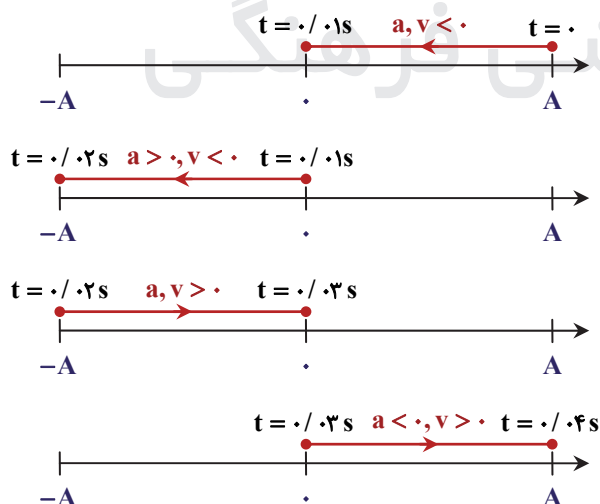
۵۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۳ (فصل ۳)

برای پیدا کردن جواب این مسئله ابتدا لازم است دوره تناوب نوسان را به دست آوریم:

$$\begin{cases} x = A \cos \omega t \\ x = 0.3 \cos 5\pi t \end{cases} \Rightarrow \omega = 5\pi = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow T = 0.4 \text{ s}$$

با توجه به معادله مکان- زمان در لحظه $t = 0$ مکان نوسانگر $x = 0.3 \text{ m}$ است و به این ترتیب می توان مسیر حرکت آن را در یک دوره تناوب ابتدایی به صورت زیر رسم کرد:

۵۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۲ (فصل ۳)

با استفاده از قاعده دست راست می توان جهت آن را به دست آورد، کافی است ۴ انگشت دست راست در جهت $\vec{E}$ باشد به گونه ای که انگشت شست جهت مثبت محور Z را نشان دهد و در این حالت کف دست به سمت خلاف محور X ها است.

۵۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۴)

$$\lambda_1 = \frac{c}{f} = \frac{3 \times 10^8}{5 \times 10^{14}} = 6 \times 10^{-7} \text{ m} = 600 \text{ nm}$$

ابتدا لازم است طول موج نور را در خلأ به دست آوریم:

نکته: چون نور از خلأ وارد یک محیط شفاف دیگر می شود، تندی و طول موج آن کاهش می یابد. پس:

$$\lambda_2 = \lambda_1 - 150 = 600 - 150 = 450 \text{ nm}$$

$$\frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{n_1}{n_2} \Rightarrow \frac{450}{600} = \frac{1}{n_2} \Rightarrow n_2 = \frac{4}{3}$$

$$\frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{n_1}{n_2} \text{ داریم:}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۳)

۵۶- پاسخ: گزینه ۳

با استفاده از رابطه $\lambda = \frac{v}{f}$ تندی انتشار موج در تار را محاسبه می کنیم:

$$\lambda = \frac{v}{f} \Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{v}{200} \Rightarrow v = 50 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

با استفاده از رابطه تندی انتشار موج عرضی در تار داریم:

$$v = \sqrt{\frac{F}{\mu}} = \sqrt{\frac{F \ell}{m}} \xrightarrow{m = \rho V} v = \sqrt{\frac{F}{\rho A}} \Rightarrow 50 = \sqrt{\frac{60}{8 \times 10^{-3} \times A}} \Rightarrow A = \frac{60}{8 \times 10^{-3} \times 2500} = 3 \times 10^{-6} \text{ m}^2$$

$$A = \pi \left(\frac{D}{2}\right)^2 \Rightarrow 3 \times 10^{-6} = \pi \left(\frac{D}{2}\right)^2 \Rightarrow \frac{D}{2} = 10^{-3} \Rightarrow D = 2 \times 10^{-3} \text{ m} = 2 \text{ mm}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۵)

۵۷- پاسخ: گزینه ۱

ابتدا بیشینه انرژی جنبشی فوتوالکترون ها را بر حسب الکترون ولت محاسبه می کنیم:

$$K_{\max} = \frac{1}{2} m v_m^2 = \frac{1}{2} \times 9 \times 10^{-31} \times \left(\frac{4}{3} \times 10^6\right)^2 = 8 \times 10^{-19} \text{ J} \xrightarrow{\div 1.6 \times 10^{-19}} K_{\max} = 5 \text{ eV}$$

$$K_{\max} = h(f - f_0) \Rightarrow 5 = 4 \times 10^{-15} (f - 5 \times 10^{14}) \Rightarrow 12 / 5 \times 10^{14} = f - 5 \times 10^{14} \Rightarrow f = 17 / 5 \times 10^{14} \text{ Hz} = 1 / 75 \times 10^{15} \text{ Hz}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۵)

۵۸- پاسخ: گزینه ۲

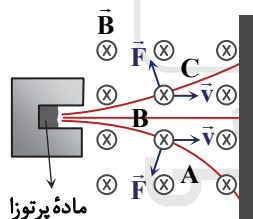
نکته: محدوده طول موج نور مرئی بین ۴۰۰ nm و ۷۰۰ nm است؛ بنابراین محدوده انرژی فوتون نور مرئی به صورت زیر است:

$$E = \frac{hc}{\lambda} \Rightarrow \frac{hc}{\lambda_{\max}} \leq E_{\text{مرئی}} \leq \frac{hc}{\lambda_{\min}} \Rightarrow \frac{1240}{700} \leq E_{\text{مرئی}} \leq \frac{1240}{400} \Rightarrow 1.77 \text{ eV} \leq E_{\text{مرئی}} \leq 3.1 \text{ eV}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۶)

۵۹- پاسخ: گزینه ۱

ابتدا جهت نیروی وارد بر هر ذره را با توجه به مسیر انحرافی آن به دست می آوریم؛ سپس بررسی می کنیم جهت این نیرو با قاعده دست راست هم خوانی دارد یا نه و از این طریق نوع ذره را مشخص می کنیم:

نیروی وارد بر ذره ای که مسیر A را طی می کند با قاعده دست چپ هم خوانی دارد بنابراین این ذره دارای بار منفی و الکترون است. ذره ای که در مسیر B است منحرف نشده و بنابراین خنثی است و ذره گاما است اما ذره با مسیر C از قاعده دست راست پیروی می کند و بار آن مثبت و ذره آلفا است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۶)

۶۰- پاسخ: گزینه ۴

با توجه به اینکه ۷۵ درصد از هسته های ماده پرتوزا تبدیل شده یعنی ۲۵ درصد باقی مانده است، پس نیمه عمر برابر است با:

$$N = N_0 \left(\frac{1}{2}\right)^n \Rightarrow \frac{N_0}{4} = N_0 \left(\frac{1}{2}\right)^n \Rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^n = \frac{1}{4} \Rightarrow n = 2$$

$$n = \frac{t}{T_{1/2}} \Rightarrow 2 = \frac{t}{T_{1/2}} \Rightarrow T_{1/2} = 2 \text{ سال}$$

حال برای اینکه ۱۲/۵ درصد از هسته ها باقی بماند، زمان سپری شده را محاسبه می کنیم:

$$\frac{12}{100} N_0 = \left(\frac{1}{2}\right)^{n'} N_0 \Rightarrow \frac{1}{8} = \left(\frac{1}{2}\right)^{n'} \Rightarrow n' = 3$$

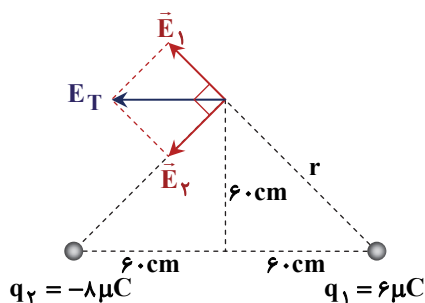
$$n' = \frac{t'}{T_{1/2}} \Rightarrow 3 = \frac{t'}{2} \Rightarrow t' = 6 \text{ سال}$$

بنابراین باید $t' - t = 6 - 4 = 2$ سال دیگر بگذرد.

۶۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

به کمک اطلاعات مسئله، آرایش بارها و نقطه موردنظر را تعیین می‌کنیم و با توجه به علامت بارها، بردار میدان الکتریکی حاصل از دو بار را در محل موردنظر رسم می‌کنیم:

حال میدان‌های $\vec{E}_1$ و $\vec{E}_2$ را محاسبه می‌کنیم:

$$E_1 = k \frac{|q_1|}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{6 \times 10^{-6}}{(6 \times 10^{-2})^2} = \frac{3}{4} \times 10^5 \frac{N}{C}$$

$$E_2 = k \frac{|q_2|}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{8 \times 10^{-6}}{(6 \times 10^{-2})^2} = 10^5 \frac{N}{C}$$

زاویه بین میدان‌های E_1 و E_2 ، 90° است، پس برابند میدان‌ها برابر است با:

$$E_T = \sqrt{E_1^2 + E_2^2} = \sqrt{\left(\frac{3}{4} \times 10^5\right)^2 + (10^5)^2} = \sqrt{\frac{25}{16} \times 10^{10}} = \frac{5}{4} \times 10^5 \frac{N}{C}$$

۶۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۲ (فصل ۱)

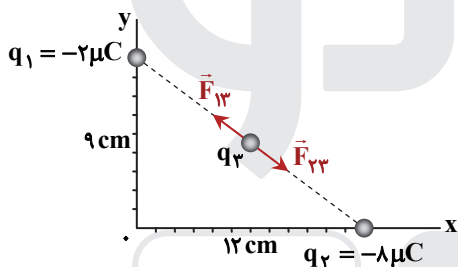
با استفاده از رابطه چگالی سطحی بار، داریم:

$$\sigma = \frac{q}{4\pi r^2} \Rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_B} = \frac{q_A}{q_B} \times \frac{4\pi r_B^2}{4\pi r_A^2} = \frac{q_A}{q_B} \times \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2 \Rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_B} = 2 \times \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$$

۶۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

ابتدا شکل مناسبی برای مسئله رسم می‌کنیم (دقت کنید که فاصله بار q_1 از q_3 ، 15 cm است: $\sqrt{9^2 + 12^2} = 15 \text{ cm}$):

نیروی الکتریکی خالص وارد بر بار q_3 صفر است، در نتیجه داریم:

$$F_{13} = F_{23} \Rightarrow k \frac{|q_1 q_3|}{r_{13}^2} = k \frac{|q_2 q_3|}{r_{23}^2}$$

$$\frac{|q_1| = 2 \mu C, |q_2| = 8 \mu C}{r_{23} + r_{13} = 15 \text{ cm}} \Rightarrow \frac{2}{r_{13}^2} = \frac{8}{(15 - r_{13})^2} \Rightarrow \frac{1}{r_{13}} = \frac{2}{15 - r_{13}}$$

$$\Rightarrow 2r_{13} = 15 - r_{13} \Rightarrow 3r_{13} = 15 \Rightarrow r_{13} = 5 \text{ cm}$$

توجه کنید که به دلیل هم‌نام بودن دو بار q_1 و q_2 ، بار q_3 را بین این دو بار قرار داریم.

۶۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

اگر از شاخه اصلی جریان I عبور کند، جریان عبوری از دو شاخه موازی 2Ω

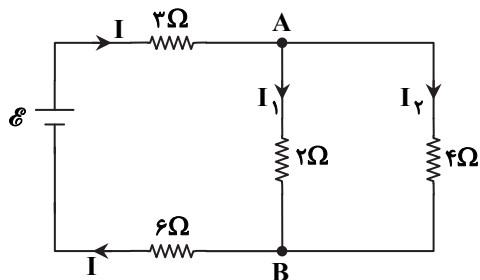
و 4Ω را برحسب I محاسبه می‌کنیم:

$$V_{AB} = V_{AB} \xrightarrow{V=RI} 2I_1 = 4I_2 \Rightarrow I_1 = 2I_2$$

$$\xrightarrow{I=I_1+I_2} 2I_2 + I_2 = I \Rightarrow I_2 = \frac{I}{3}, I_1 = \frac{2I}{3}$$

حال توان مصرفی مقاومت از رابطه $P = RI^2$ حساب می‌شود، پس:

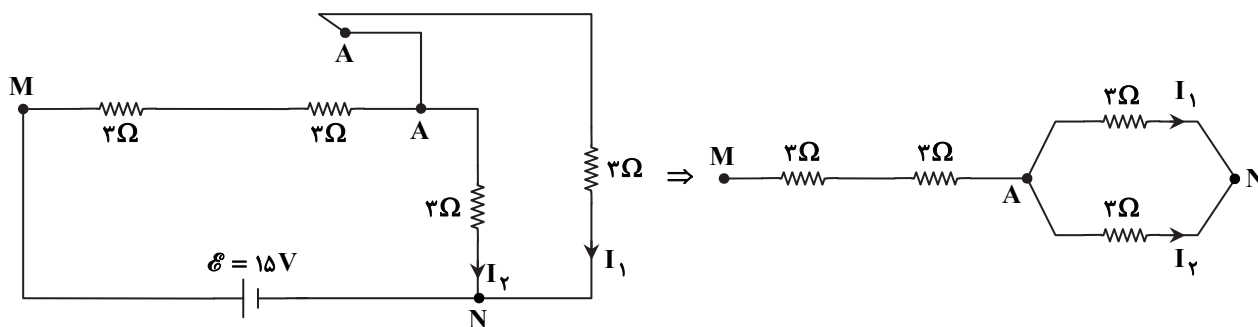
$$\frac{P_{6\Omega}}{P_{4\Omega}} = \frac{6}{4} \times \frac{I_2^2}{I_1^2} = \frac{6}{4} \times \frac{I^2}{\frac{4}{9}I^2} = \frac{6}{4} \times 9 = \frac{13}{5}$$

۶۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۲ (فصل ۲)

به کمک نقطه گذاری مدار را هنگامی که کلید به A متصل است، ساده می کنیم:

اکنون مقاومت معادل و جریان الکتریکی شاخه اصلی مدار را حساب می کنیم:

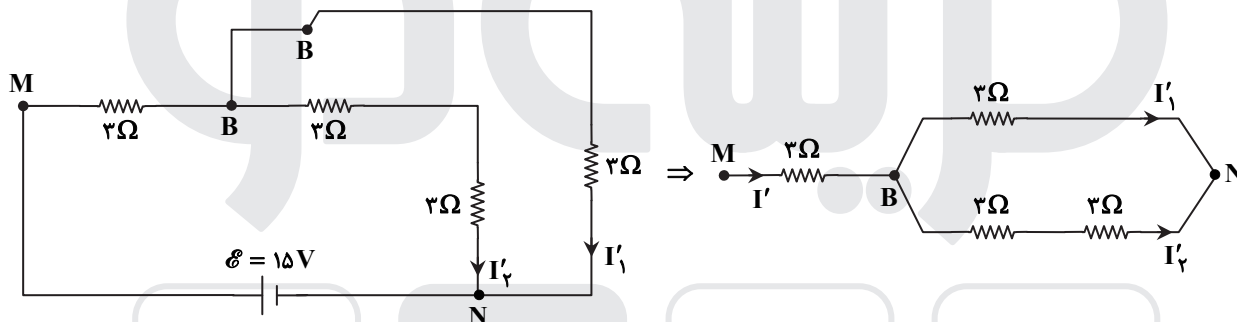
$$R_{eq} = 3 + 3 + \frac{3}{2} = 7.5 \Omega$$

$$I = \frac{\mathcal{E}}{R_{eq} + r} = \frac{15}{7.5 + 0} = 2 \text{ A}$$

جریان های I_1 و I_2 را به دست می آوریم:

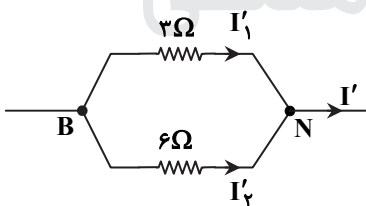
$$V_{AN} = 3I_1 = 3I_2 \Rightarrow I_1 = I_2 \xrightarrow{I_1 + I_2 = I} I_1 = I_2 = 1 \text{ A}$$

کلید را به B متصل می کنیم و مراحل قبل را برای این حالت طی می کنیم:

$$R_{eq} = 3 + \frac{3 \times 6}{3 + 6} = 5 \Omega$$

$$I' = \frac{\mathcal{E}}{R_{eq} + r} = \frac{15}{5 + 0} = 3 \text{ A}$$

$$V_{BN} = 3I'_1 = 6I'_2 \Rightarrow I'_1 = 2I'_2 \xrightarrow{I'_1 + I'_2 = I'} I'_2 = \frac{I'}{3} = \frac{3}{3} = 1 \text{ A}, I'_1 = 2 \text{ A}$$

حالا به سادگی نسبت جریان ها در دو حالت را می یابیم:

$$\frac{I'_1}{I_1} = \frac{2}{1} = 2, \frac{I'_2}{I_2} = \frac{1}{1} = 1$$

۶۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۳)

با استفاده از روابط میدان مغناطیسی و ضریب القاوری سیم لوله B داریم:

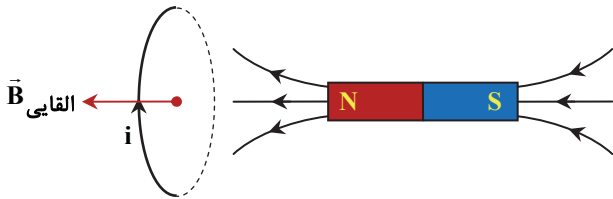
$$B = \frac{\mu_0 NI}{\ell} \Rightarrow \frac{B_A}{B_B} = \frac{N_A}{N_B} \times \frac{I_A}{I_B} \times \frac{\ell_B}{\ell_A} = 2 \times 1 \times \frac{1}{2} = 1$$

$$L = \frac{\mu_0 N^2 A}{\ell} \Rightarrow \frac{L_A}{L_B} = \left(\frac{N_A}{N_B}\right)^2 \left(\frac{A_A}{A_B}\right) \left(\frac{\ell_B}{\ell_A}\right) = 2^2 \times 1 \times \frac{1}{2} = 2$$

۶۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۴)

با توجه به خطوط میدان آهن‌ربا که قطب A خارج شده است،
 قطب A قطب N آهن‌ربا است.
 با توجه به جهت جریان القایی در حلقه، جهت میدان مغناطیسی
 آن طبق قاعده دست راست به صورت زیر تعیین می‌شود.
 چون جهت میدان القایی هم‌سو با میدان آهن‌رباست، پس
 آهن‌ربا در حال دور شدن از حلقه بوده است یعنی به سمت
 راست در حال حرکت بوده است.

۶۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۴)

با استفاده از رابطه جریان القایی متوسط می‌توان نوشت:

$$I_{av} = \frac{-N\Delta\Phi}{R\Delta t} = \frac{-200 \times (0.005 - 0.02)}{15 \times 0.1} \Rightarrow I_{av} = 2A$$

۶۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۲)

شیب نمودار $P-h$ برابر با ρg است؛ بنابراین داریم:

$$\rho g = \frac{(1/71 - 1/0.3) \times 10^5}{50 \times 10^{-2}} = 1/36 \times 10^5 \quad (1)$$

فشار در عمق h از مایع طبق رابطه $P = P_0 + \rho gh$ به دست می‌آید، بنابراین فشار پیمانه‌ای در عمق h برابر است با:

$$P_g = P - P_0 = \rho gh \xrightarrow{(1)} P_g = 1/36 \times 10^5 \times 0.1 = 1/36 \times 10^4 \text{ Pa}$$

۷۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۱ (فصل ۲)

بزرگی نیرویی که ظرف به سطح افقی وارد می‌کند برابر با مجموع وزن ظرف و آب درون آن است. با توجه به اینکه وزن آب درون ظرف به اندازه W_1 افزایش می‌یابد، پس این نیرو نیز به W_1 افزایش می‌یابد.
 بزرگی نیرویی که آب بر کف ظرف وارد می‌کند برابر با حاصل ضرب فشار کف ظرف در مساحت کف ظرف است.
 با توجه به اینکه هرگونه افزایش فشار در هر مقطع ظرف بدون کم‌وکاست به نقاط دیگر هم منتقل می‌شود، داریم:

$$\Delta P_1 = \frac{F}{A_1} = \frac{W_1}{2} \left(\frac{N}{\text{cm}^2} \right)$$

پس افزایش فشار در کف ظرف نیز $\frac{W_1}{2}$ است.

حالا وقت آن است که افزایش نیرو در کف ظرف را بیابیم:

$$\Delta F_{\text{کف ظرف}} = \Delta P_{\text{کف ظرف}} \times A_{\text{کف}} = \frac{W_1}{2} \left(\frac{N}{\text{cm}^2} \right) \times (10 \times 10)(\text{cm}^2) = 50 W_1$$

۷۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۳)

$$\Delta K = \frac{1}{2} m v_2^2 - \frac{1}{2} m v_1^2 = \frac{1}{2} m (v_2^2 - v_1^2) \Rightarrow 4 = \frac{1}{2} m (6^2 - 2^2) = \frac{1}{2} m (36 - 4) \Rightarrow 4 = 16 m$$

$$m = \frac{1}{4} \text{ kg} \xrightarrow{\times 1000 \text{ تبدیل به گرم}} m = 250 \text{ g}$$

۷۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۳)

تنها نیروهای مؤثر که روی جسم کار انجام می‌دهند، نیروهای ثابت F و اصطکاک هستند، بنابراین طبق قضیه کار و انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{f_k} + W_F = \frac{1}{2} m v_2^2 - \frac{1}{2} m v_1^2 \Rightarrow -f_k d + F d \cos 60^\circ = \frac{1}{2} \times m v_2^2$$

$$\Rightarrow (-f_k \times 5) + (40 \times 5 \times \frac{1}{2}) = \frac{1}{2} \times 8 \times (2/5)^2 \Rightarrow -5f_k + 100 = 25 \Rightarrow 5f_k = 75 \Rightarrow f_k = 15 \text{ N}$$

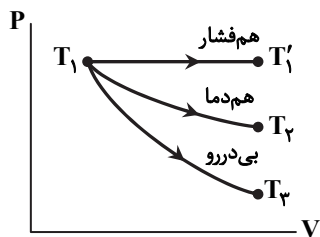
۷۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۵)

با استفاده از رابطه $PV = nRT$ و ثابت بودن دما داریم:

$$\frac{P_1 V_1}{P_2 V_2} = \frac{nRT_1}{nRT_2} \Rightarrow \frac{10^5 \times (34 \times A)}{P_2 \times (40 \times A)} = 1 \Rightarrow P_2 = 8/5 \times 10^4 \text{ Pa}$$

$$P_2 = \rho gh_{\text{جیوه}} \Rightarrow 8/5 \times 10^4 = 13600 \times 10 \times h_{\text{جیوه}} \Rightarrow h_{\text{جیوه}} = 0.625 \text{ m} = 62.5 \text{ cm}$$

۷۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۱ (فصل ۵)

ابتدا نمودار $P-V$ مربوط به هر سه فرایند را در یک دستگاه رسم می‌کنیم و با استفاده از مساحت زیر نمودارها به جواب می‌رسیم:

$$T \propto PV \Rightarrow T_1' > T_1 \Rightarrow \Delta U_{\text{هم فشار}} > 0 \xrightarrow{W < 0} Q_{\text{هم فشار}} > 0$$

بنابراین مورد «ت» نادرست است.

$$\Delta U_{\text{هم دما}} = 0 \Rightarrow Q + W = 0 \xrightarrow{|W| = S \neq 0} Q \neq 0$$

بنابراین مورد «ب» نادرست است.

$$\begin{cases} \Delta U_{\text{هم دما}} = 0 \\ \Delta U_{\text{بی دررو}} < 0 \Rightarrow \text{مورد «پ» درست است.} \\ \Delta U_{\text{هم فشار}} > 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \Delta U = Q + W \\ W = -S_{\text{نمودار}} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} Q_{\text{هم دما}} = -W_{\text{هم دما}} = +S_{\text{هم دما}} \\ Q_{\text{بی دررو}} = 0 \\ Q_{\text{هم فشار}} = S_{\text{هم فشار}} + \Delta U \end{cases} \Rightarrow Q_{\text{هم فشار}} > Q_{\text{هم دما}} > Q_{\text{بی دررو}} \Rightarrow \text{مورد «الف» درست است.}$$

۷۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۵)

انرژی درونی یک گاز متناسب با دمای مطلق آن است. طبق رابطه $PV = nRT$ دمای مطلق نیز متناسب با حاصل ضرب PV است، پس:

$$U \propto T \propto PV \Rightarrow \begin{cases} U_A \propto 2/5 \times 10^5 \times 2/2 \\ U_B \propto 2/5 \times 10^5 \times 6/6 \\ U_C \propto 1/5 \times 10^5 \times 6/6 \end{cases}$$

$$\frac{U_B}{U_A} = 3, \frac{U_B}{U_C} = \frac{5}{3} \Rightarrow U_B = 3U_A = \frac{5}{3}U_C$$

شیمی

۷۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۱ (فصل ۱)

باید نافلز باشد: S

۷۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۱ (فصل ۱)

عبارت اول: نادرست؛ کمتر از ۰/۷ درصد است.

عبارت دوم: درست

عبارت سوم: درست

عبارت چهارم: درست

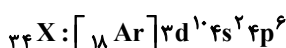
۷۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۱ (فصل ۱)

عبارت اول: نادرست

$${}_{28}\text{M}, 18 < 28 < 36, 28 = 18 + 10$$

دوره ۴ و گروه ۱۰

عبارت دوم: درست؛ هر سه دارای $4s^2$ هستند.عبارت سوم: درست؛ $[\text{Kr}] 3d^5$ ، در آرایش گاز نجیب همه زیرلایه‌ها پر هستند.عبارت چهارم: درست، دارای $3d^5$ و $3d^8$ هستند.

عبارت پنجم: نادرست؛ هیچ کدام عدد اتمی یکسان ندارند و ایزوتوپ نیستند، اما فلز هستند و اکسید آن‌ها یک ترکیب یونی است.

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۳ (فصل ۴)

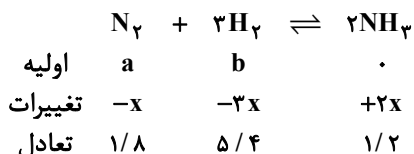
ابتدا ذرات موجود در شکل را می‌شماریم و در $۰/۲$ ضرب می‌کنیم تا تعداد مول هر سه ماده در تعادل به دست آید.

$$N_2 : 9 \times 0/2 = 1/8 \text{ mol}$$

$$H_2 : 27 \times 0/2 = 5/4 \text{ mol}$$

$$NH_3 : 6 \times 0/2 = 1/2 \text{ mol}$$

حالا براساس جدول تغییرات زیر می‌توانیم گزینه‌ها را بررسی کنیم:

$$\Rightarrow 2x = 1/2 \Rightarrow x = 0/6$$

$$a - 0/6 = 1/8 \Rightarrow a = 2/4$$

$$b - 3 \times 0/6 = 5/4 \Rightarrow b = 7/2 \text{ mol}$$

گزینه‌های ۱ و ۲ تا اینجا هر دو نادرست هستند. مقدار اولیه N_2 و H_2 به ترتیب $2/4$ و $7/2$ مول است.

گزینه ۳: درست

$$2/4 \text{ mol } N_2 \times \frac{2 \text{ mol } NH_3}{1 \text{ mol } N_2} = 4/8 \text{ mol } NH_3$$

گزینه ۴: نادرست؛ فرایند هابر گرماده است. با افزایش دما تعادل در جهت برگشت جابه‌جا می‌شود و مقدار مول آمونیاک از $1/2$ کمتر خواهد شد.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۱ (فصل ۳)

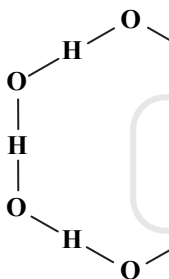
۸۰- پاسخ: گزینه ۲

عبارت اول: درست

عبارت دوم: درست؛ از دمای ۴ به صفر، حجم آب افزایش و چگالی آن کاهش می‌یابد.

عبارت سوم: نادرست؛ نیروی بین مولکولی فقط هیدروژنی است.

عبارت چهارم: درست؛ ساختار یخ به صورت روبه‌رو می‌باشد:

عبارت پنجم: نادرست؛ جایگاه ثابت ندارد. امکان حرکت مولکول‌های آب در حالت مایع وجود دارد.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۱ (فصل ۳)

۸۱- پاسخ: گزینه ۱

$$\theta_1 = 75^\circ C \Rightarrow 50 \text{ g } H_2O - 25 \text{ g نمک} = 25 \text{ g محلول}$$

$$S_1 = \frac{25}{50} \times 100 = \frac{50 \text{ g}}{100 \text{ g } H_2O}$$

$$\theta_2 = 0^\circ C \Rightarrow 50 \text{ g محلول} - 13/5 \text{ g نمک} = 36/5 \text{ g } H_2O$$

$$S_2 = \frac{13/5}{36/5} \times 100 \approx \frac{37 \text{ g}}{100 \text{ g } H_2O}$$

$$\theta \text{ ضریب} = \frac{\Delta S}{\Delta \theta} = \frac{37 - 50}{0 - 75} = \frac{13}{75} \approx +0/17$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۱ (فصل ۲)

۸۲- پاسخ: گزینه ۴

عبارت اول: درست

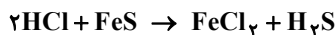
عبارت دوم: درست؛ اکسیدهای نافلزلی به حالت گاز هستند.

عبارت سوم: درست؛ Mg و S می‌توانند دچار سوختن شوند.

عبارت چهارم: درست؛ چون N_2 نسبت به O_2 واکنش‌پذیرتر است.

۸۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۱)

$$448 \text{ mL H}_2\text{S} \times \frac{1 \text{ L H}_2\text{S}}{1000 \text{ mL H}_2\text{S}} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{S}}{22.4 \text{ L H}_2\text{S}} \times \frac{1 \text{ mol FeS}}{1 \text{ mol H}_2\text{S}} \times \frac{88 \text{ g FeS}}{1 \text{ mol FeS}} = 2 \times 88 \times 10^{-2} \text{ g FeS}$$

$$\text{درصد خلوص} = \frac{2 \times 88 \times 10^{-2}}{3/15} \times 100 \cong 56\%$$

$$448 \text{ mL H}_2\text{S} \times \frac{1 \text{ L H}_2\text{S}}{1000 \text{ mL H}_2\text{S}} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{S}}{22.4 \text{ L H}_2\text{S}} \times \frac{1 \text{ mol FeCl}_2}{1 \text{ mol H}_2\text{S}} \times \frac{127 \text{ g FeCl}_2}{1 \text{ mol FeCl}_2} = 2/54 \text{ g FeCl}_2$$

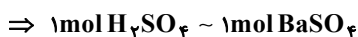
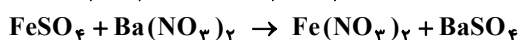
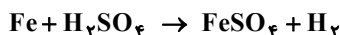
▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۲ (فصل ۱)

۸۴- پاسخ: گزینه ۳

از بالا به پایین با افزایش تعداد لایه‌های الکترونی شعاع افزایش می‌یابد. با افزایش شعاع اتمی، جدا شدن الکترون آسان‌تر و خصلت فلزی افزایش می‌یابد. شمار الکترون‌های لایه ظرفیت تغییر نمی‌کند. همگی ns^1 هستند. با افزایش عدد اتمی، تعداد پروتون و بار مثبت در هسته اتم افزایش می‌یابد.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۱)

۸۵- پاسخ: گزینه ۱

$$0.4 \text{ mol H}_2\text{SO}_4 \times \frac{1 \text{ mol BaSO}_4}{1 \text{ mol H}_2\text{SO}_4} \times \frac{233 \text{ g BaSO}_4}{1 \text{ mol BaSO}_4} \times \frac{62/5}{100} = 4 \times 62/5 \times 10^{-4} \times 233 = \frac{1}{40} \times 233 = 5/825 \text{ g BaSO}_4$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۱) و شیمی ۳ (فصل ۳)

۸۶- پاسخ: گزینه ۳

عبارت اول: درست؛ متقارن است. $D = A = D$ یا $D - A - D$ عبارت دوم: درست؛ مثلاً CO_2 یا BeF_2 که هر دو عنصر سازنده در دوره ۲ هستند.

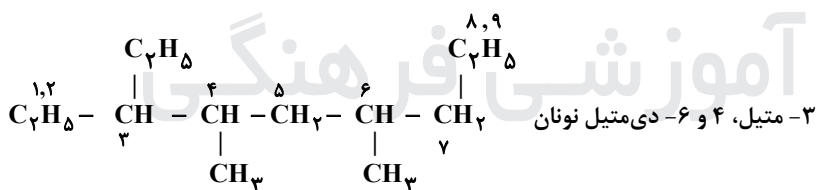
عبارت سوم: نادرست

نقض قسمت اول: $\text{F} - \text{Be} - \text{F} :$ نقض قسمت دوم: $\text{S} = \text{C} = \text{S} :$ شعاع $\text{C} < \text{S}$

عبارت چهارم: درست؛ مثلاً اکسیژن در کربن دی‌اکسید دارای دو جفت الکترون ناپیوندی است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۱)

۸۷- پاسخ: گزینه ۲

$$\text{C}_{13}\text{H}_{28} = 13 \times 12 + 28 = 130 + 26 + 28 = 130 + 54 = 184 \frac{\text{g}}{\text{mol}}$$

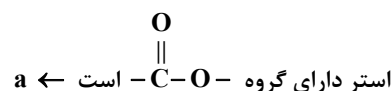
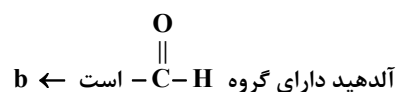
▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۲ (فصل ۱)

۸۸- پاسخ: گزینه ۳

$$C = \frac{q}{m \cdot \Delta\theta} = \frac{18/2 \text{ kJ}}{1 \text{ kg} \times 20^\circ\text{C}} = 0.9 \frac{\text{J}}{\text{g}^\circ\text{C}}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

۸۹- پاسخ: گزینه ۲

اسید و استر تک‌عاملی سیر شده و هم‌کربن ایزومر یکدیگرند $\leftarrow \text{a}$ و b آلدهید و کتون تک‌عاملی سیر شده و هم‌کربن ایزومر یکدیگرند $\leftarrow \text{b}$ و c

۹۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲) و شیمی ۳ (فصل ۴)

سه قله در نمودار به ترتیب از چپ به راست متعلق به NO، NO_۲ و O_۳ است.

$$\frac{\bar{R}_{O_3}}{\bar{R}_{NO}} = \frac{0.07}{0.07} = 1$$

$$\frac{\bar{R}_{NO_2}}{\bar{R}_{NO}} = \frac{0.03}{0.07} = \frac{3}{7}$$

۹۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۲ (فصل ۲)

عبارت اول: نادرست

$$R = R_{\text{گلوکز}} = \frac{35 \times 10^{-3} \frac{\text{mol}}{\text{L}}}{10 \times 60} \cong \frac{35}{6} \times 10^{-5} < 6 \times 10^{-5} \frac{\text{mol}}{\text{L s}}$$

عبارت دوم: نادرست؛ با تولید ۰/۰۲ مول گلوکز، ۰/۰۱ مول مالتوز مصرف می‌شود.

$$0.1 - 0.01 = 0.09 \text{ mol}$$

عبارت سوم: نادرست؛ باید سرعت در این بازه زمانی، از آخرین بازه زمانی قابل اندازه‌گیری در شکل کمتر باشد.

$$R_{1-14} = \frac{5 \times 10^{-3} \frac{\text{mol}}{\text{L}}}{4} = 1/25 \times 10^{-3} < 2/4 \times 10^{-3}$$

عبارت چهارم: درست

۹۲- پاسخ: گزینه ۴

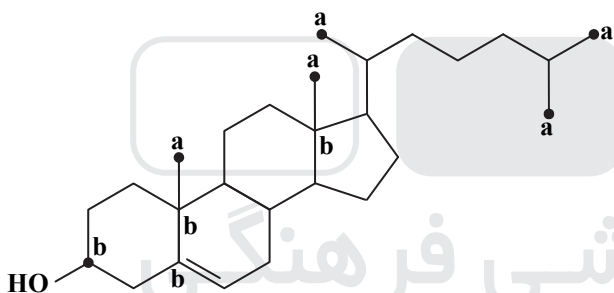
▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۲ (فصل ۲) و شیمی ۳ (فصل ۲)

عبارت اول: درست؛ تنها یک گروه OH بخش آب‌دوست آن است.

عبارت دوم: درست؛ پیوند C=C از C-C، C-O، C-H و O-H محکم‌تر است و آنتالپی پیوند بالاتری دارد.

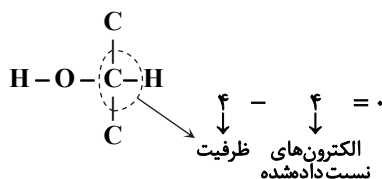
عبارت سوم: درست؛ دارای ۵ گروه متیل و دو جفت ناپیوندی روی اتم اکسیژن است. $\frac{5}{2} = 2.5$ a: گروه CH_۳

b: کربن با عدد اکسایش صفر

عبارت چهارم: درست؛ دارای ۲۷ کربن است و ۴ کربن اکسایش صفر دارند. دقت کنیم که کربن گروه عاملی و کربن‌های فاقد هیدروژن در این ساختار عدد اکسایش صفر دارند.

$$\frac{27}{4} = 6.75$$

$$4 - 4 = 0$$

۹۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

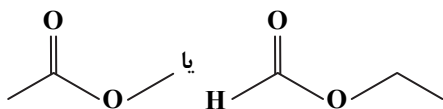
کافیست واکنش اول ۳ برابر، واکنش دوم در جهت برگشت و واکنش سوم برعکس و ۴ برابر شود.

$$\Delta H = 3\Delta H_1 - \Delta H_2 - 4\Delta H_3 = 3 \times (-394) - (-2056) - 4 \times 245 = -1182 + 2056 - 980 = -106 \text{ kJ}$$

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

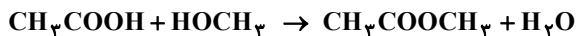
▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۳)

عبارت اول: درست؛ هر دو استر سه کربنی هستند.

عبارت دوم: نادرست؛ فاقد H متصل به O هستند.

عبارت سوم: درست

عبارت چهارم: نادرست؛ جرم مولی هر دو یکسان است. هر دو قطبی هستند، اما پروپانویک اسید دارای پیوند هیدروژنی است.

۹۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۳ (فصل ۱)

عبارت اول: نادرست؛ با مدل آرنیوس فقط اسید یا باز بودن را مشخص می‌کنیم.

عبارت دوم: نادرست؛ اکسید فلزی خاصیت بازی دارد و کاغذ pH به رنگ آبی در می‌آید.

عبارت سوم: نادرست؛ ملاک قدرت اسیدی K_a و α است. $[H^+]$ نشان‌دهنده میزان اسیدی بودن است.

عبارت چهارم: درست؛ استیک اسید یک الکترولیت ضعیف است که کمی در آب یونیده می‌شود، اما حل اتانول در آب مولکولی است.

۹۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۳ (فصل ۱)

$$M_{\text{HNO}_3} = [H^+] = 10^{-3} \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

$$\text{pH}_1 = \text{pH}_2 \Rightarrow [H^+]_1 = [H^+]_2 = 10^{-3} \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

$$K_a = \frac{[H^+]^2}{M - [H^+]} \Rightarrow 2 \times 10^{-4} = \frac{10^{-6}}{M - 10^{-3}} \Rightarrow M - 10^{-3} = 5 \times 10^{-3} \Rightarrow M = 6 \times 10^{-3}$$

$$\frac{M_{\text{HA}}}{M_{\text{HNO}_3}} = \frac{6 \times 10^{-3}}{10^{-3}} = 6$$

صورت سؤال کنکور نادرست است. نیازی به لفظ به تقریب نیست. تقریب اشتباه پاسخ را به عدد ۵ می‌رساند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۳ (فصل ۱)

(۱) نادرست؛ حلقه بنزن آن‌ها پیوند دوگانه دارد.

(۲) نادرست؛ ترکیب‌های کلردار ضد عفونی کننده هستند.

(۳) نادرست؛ صابون با آلاینده برهم کنش دارد و نه واکنش.

(۴) درست

▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۳ (فصل ۱)

۹۸- پاسخ: گزینه ۱

$$\text{pH}_1 = 10 \Rightarrow [H^+] = 10^{-10} \Rightarrow [OH^-] = 10^{-4} \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

$$1 \text{ OH}^- + 1 \text{ HNO}_3 \rightarrow \text{H}_2\text{O} + \text{NO}_3^-$$

$$100 \text{ L} \times \frac{10^{-4} \text{ mol OH}^-}{1 \text{ L OH}^-} \times \frac{1 \text{ mol HNO}_3}{1 \text{ mol OH}^-} \times \frac{63 \text{ g HNO}_3}{1 \text{ mol HNO}_3} = 6.3 \text{ g HNO}_3$$

$$\text{pH}_2 = 4 \Rightarrow [H^+] = 10^{-4} = M_2$$

$$\text{HA} + \text{NaOH} \rightarrow \text{NaA} + \text{H}_2\text{O}$$

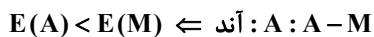
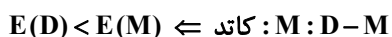
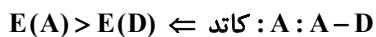
$$100 \text{ L HA} \times \frac{10^{-4} \text{ mol HA}}{1 \text{ L HA}} \times \frac{1 \text{ mol NaOH}}{1 \text{ mol HA}} \times \frac{40 \text{ g NaOH}}{1 \text{ mol NaOH}} = 4 \text{ g NaOH}$$

$$\frac{6.3}{4} = \frac{63}{40} = 1.575$$

البته نیازی به محاسبه نبود. چون هم اسید و هم باز اولیه غلظت و حجم برابر دارند، کافی بود نسبت جرم مولی نیتریک اسید به سود محاسبه شود.

۹۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۳ (فصل ۲)

پس:

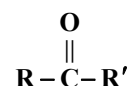
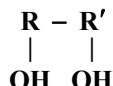
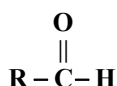
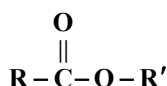

بیشترین اختلاف M و D دارند.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۳) و شیمی ۳ (فصل ۲)

هر چه اکسایش‌های بیشتری به کربن متصل باشد، عدد اکسایش آن بالاتر می‌رود. پس به دنبال اسید یا استر هستیم.

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۳ (فصل ۳)

الکترون‌های آزاد متعلق به اتم فلز هستند و نه کاتیون باقی‌مانده از آن.

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۳ (فصل ۳)

جاذبه در ترکیب یونی قوی‌تر است و اختلاف نقطه ذوب و جوش بیشتری دارد.

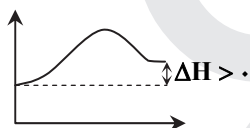
۱۰۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۳ (فصل ۴)

عبارت اول: درست؛ در یک واکنش گرماگیر K (ثابت تعادل) و T (دما) رابطه مستقیم دارند.

عبارت دوم: درست

عبارت سوم: نادرست؛ چون فرایند گرماگیر است، افزایش دما باعث جابه‌جایی تعادل در جهت مصرف گرما، یعنی جهت برگشت می‌شود.

عبارت چهارم: نادرست

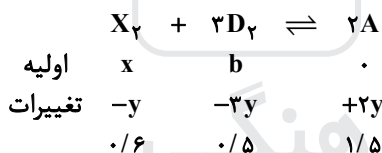

عبارت پنجم: درست

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۳ (فصل ۴)

کاتالیزگر E_a را کاهش می‌دهد، سرعت را افزایش می‌دهد، اما ΔH ، سطح انرژی مواد و استوکیومتری واکنش را تغییر نمی‌دهد.

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۳ (فصل ۴)

$$V = 3L \Rightarrow K = \frac{\left(\frac{1}{3}\right)^2}{\left(\frac{1}{3}\right)^4} \times \frac{1/5 \times 1/5}{0/6 \times 0/5 \times 0/5 \times 0/5} = \frac{3^2 \times 3^2}{0/3} = 270$$

$$2y = 1/5 \Rightarrow y = 0/75$$

$$b - 3 \times 0/75 = 0/5 \Rightarrow b = 2/75$$